

TEACCH

De la comprensió teòrica a la intervenció educativa

TEACCH

“Tractament i educació de persones amb autisme i problemes de comunicació associats”

Eric Schopler

Anys '70

Gary Mesibov

Universitat de Carolina del Nord

Xarxa de serveis: diagnòstic, intervenció, formació i especialització, investigació, grups de suport, empleabilitat...

Es basa en

- Col.laboració familiar-professional
- Estructuració i adaptació de l'entorn
- Claus visuals**
- SAACs

MITES DEL TEACCH

- El TEACCH són capses ("Ja he preparat 3 capses TEACCH")
- El TEACCH és plenar tot de pictos
- El TEACCH és un racó en classe (racó TEACCH)
- El TEACCH és pels xiquets menuts

LA PART PEL TOT

- Capses = una forma d'organitzar visualment la tasca
- Avaluació INDIVIDUALITZADA i FUNCIONAL
- El TEACCH no és un racó de classe.
- És per a tota la vida. És una filosofia basada en la comprensió del TEA i la cerca de la major independència i funcionalitat

En comptes DE:

ENSENYAMENT ESTRUCTURAT

- Estructura sembla FORÇADA, introduït
- Estructura sembla l'OBJECTIU FINAL
- No és el producte final en ell mateixa, sinó el MITJÀ per aconseguir major independència

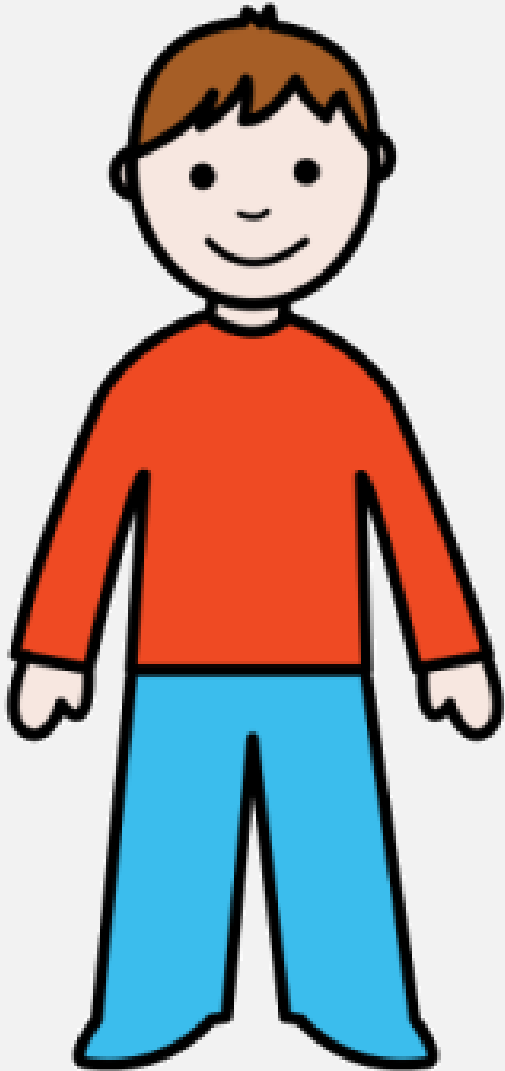
ENSENYAMENT AUGMENTATIU= sistema augmentatiu, amb suports visuals

- L'estructura, els suports visuals són EL MITJÀ per a ajudar l'alumne
- La taula de treball, els horaris, el sistema de treball = no són l'objectiu final ni un objectiu en ells mateixa → forma d'abordar el TEA

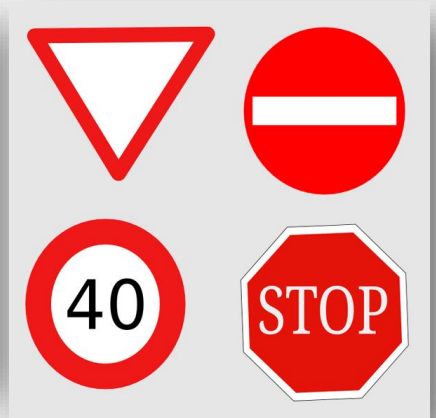
Ajudes visuals que els permeten comprendre el món

PRINCIPIS

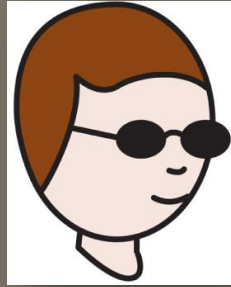
- AVALUACIÓ INDIVIDUALITZADA
- ESTRATÈGIES A LA MESURA DE L'ALUMNE (NO HI HA RECEPTES UNIVERSALS) → basat en la PERSONA
- OBJECTIU = capacitar a la persona per a funcionar de la forma més funcional i independentment possible en qualsevol context
 - És una filosofia que tots apliquem: llistes, receptes, recordatoris, senyals...

- Tots som usuaris de comunicació augmentativa!

IMPORTANT!

- Amb una persona amb ceguesa → pretens que emprara les teues estratègies visuals o li proporcionaries les ajudes perquè pogués funcionar en qualsevol entorn?

- Amb les persones amb TEA → ocorre el mateix → ens basem en la manera com COMPREENEN el món i com pensen (cognició) → per a proporcionar les ajudes que necessiten

COMPREENSIÓ LITERAL = DIFICULTATS PER AGREGAR SIGNIFICATS A ALLÒ PERCEBUT

VASO

Percepció auditiva = V A S O

Percepció = HUMIT

Agreguem sgft =
emoció/ conducta social

És una aixeta
humana?

FINGIR (joc imaginatiu)

* Som nosaltres, els adults, els QUI ENS HEM D'ADAPTAR A ELLS i no al contrari > per ensenyar-los les estratègies que els permeten FUNCIONAR en diferents entorns

FEM UNA PROVA D'AFEGIR SIGNIFICAT

- Memoritzeu esta llista de paraules:

RIU, CALAIX, MESTRA, LLAUNA, INDEPENDENT, POMA, GOS

I ara aquesta:

POMA, PERA, KIWI, TARONJA, GOS, OCELL, PEIX, RATA

Quina llista vos resulta més fàcil? Quina estratègia facilita la memorització de la segona llista?

TÈCNIQUES I ESTRATÈGIES EMPRADES EN TEACCH

ÁLVAREZ, R. (AUTISMO SEVILLA)

Presentació visual de la informació

ESTRATÈGIES DE TREBALL: DE DALT A BAIX I D'ESQUERRA A DRETA (cultural)

Concepte D'ACABAT

Ús de rutines amb FLEXIBILITAT

Generalització: diferents contextos, diferents persones

ELS SUPORTS VISUALS SÓN DIBUIXOS

- **Fals!** És qualsevol ferramenta augmentativa:

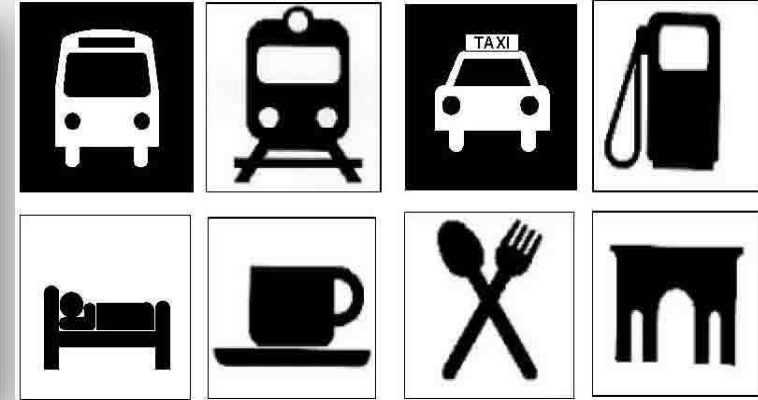
objectes

límits clars

Llenguatge
escrit

senyalització

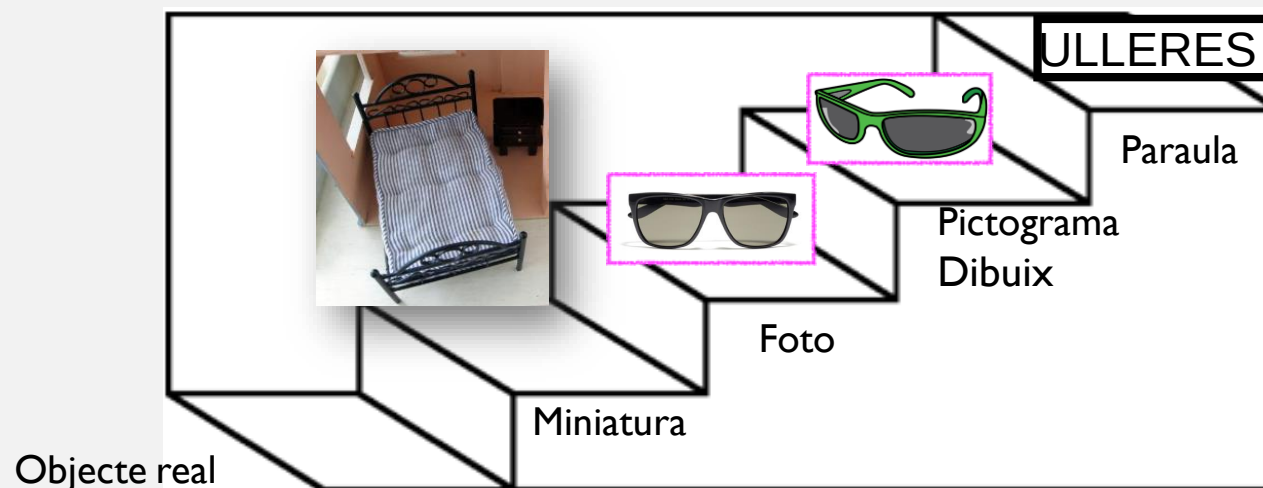

COM ES COMPREENEN? PER ASSOCIACIÓ REPETIDA

Per tal d'entendre
que eixa etiqueta →
es correspon amb
eixe
objecte/conducta

El millor símbol (suport) no és sempre el més abstracte → sinó el que comprega l'alumne i li permeta ser més independent

FONAMENTS DEL TEACCH = LA CULTURA DE L'AUTISME

ÁLVAREZ, R.

1. ESTIL DE PENSAMENT → moltes dificultats amb els missatges orals → adaptar-nos al seu estil

BLA BLA BLA BLA MAMA BLA BLA BLA BLA BLA BLA BLA BLA BLA BLA BLA

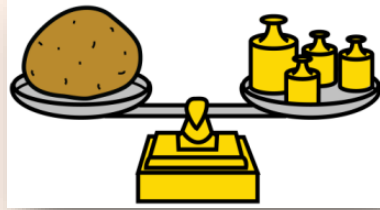
1. IMPREVISIBILITAT DELS ADULTS i LES PERSONES (som moooolt canviants!)

DIA 1. 11:00	TIRA LA CAPSA	PROFE NO DIU RES I LA RECULL
DIA 2. 11:00	TIRA LA CAPSA	PROFE CRIDA I S'ENFADA
DIA 3. 11:00	TIRA LA CAPSA	"HO RECULLS TU"

2. Les ajudes visuals = romanen en el temps
3. HIPERREACTIVITAT SENSORIAL → per manca de comprensió i anticipació (puc fer sonar el tambor molt fort però no supote que ho faja un altre > manca de control)
4. CONTROL DE LA SOBREESTIMULACIÓ → puc tenir la classe decorada? Sí. Però on ell haja de tenir informació en la que ha de fixar-se = ÀREA NÉTA.
5. FUNCIONS EXECUTIVES → TEACCH @ amb les F.E (organització, seqüència, planificació...)

PRINCIPIS EDUCACIONALS I D'INVESTIGACIÓ DEL TEACCH

1. ADAPTACIÓ ÒPTIMA

Doble via:

- **CANVIAR L'ENTORN = ADAPTAR (SOCIETAT)**
- **CANVIAR LA PERSONA = ENSENYAR NOVES HABILITATS (LA PERSONA)**

2. COL.LABORACIÓ ENTRE PARES I PROFESSIONALS

Al llarg de tota la vida: des de les intervencions primerenques fins a l'edat adulta (treball amb suport, mediadors...)

3. INTERVENCIÓ BASADA EN LA COMPRESIÓ

Èmfasi en les habilitats i fortaleeses

4. ÈMFASI EN LA TEORIA COGNITIVO-CONDUCTUAL

- La comunicació és prioritària
- Teoria de l'iceberg

Les conductes que veiem tenen a la base alguna **FUNCIÓ** → si no la descobrim / ensenyem noves habilitats → seguiran apareixent les **CONDUCTES** amb **ALTRES FORMES**

PRINCIPIS EDUCACIONALS I D'INVESTIGACIÓ DEL TEACCH

5. ENSEYAMENT ESTRUCTURAT O ENSENYAMENT AUGMENTATIU

NIVELES ENSEÑANZA ESTRUCTURADA

ESTRUCTURA VISUAL

¿cómo se hace qué?

RUTINAS Y ESTRATEGIAS

¿cómo se hace qué?

SISTEMA DE TRABAJO

¿cuánto y qué he de hacer?

HORARIO INDIVIDUAL

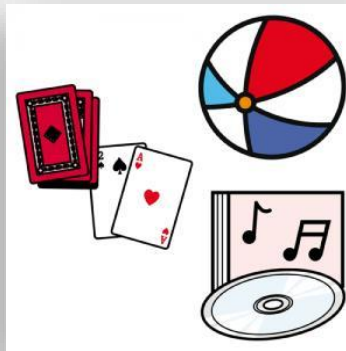
¿cuándo se hace qué?

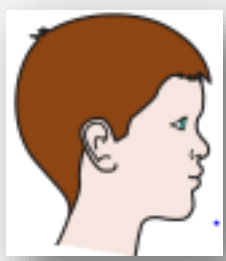
ESTRUCTURA FISICA

¿qué se hace aquí?

6. OBJECTIUS FUNCIONALS

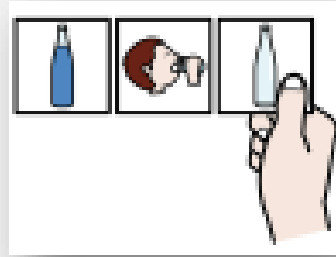
- Comunicació
- Habilitats socials i d'oci
- Treball independent
- Control conductual: major comprensió de les situacions i què s'espera d'ell (suport conductual positiu)

NIVELLS DE L'ENSENYAMENT ESTRUCTURAT O L'ENSENYAMENT AUGMENTATIU (PEETERS, TH.)

SUPORT
COND
POSITIU
(control
ambiental)

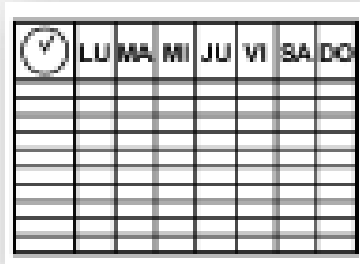
L'estructura i
els suports
visuals ¿com ho
faig?

El sistema de
treball: ¿quines
tasques he de fer?

+
INDEPEN
DENTS =
+
AUTOEST
IMA

Facilitar
l'aprenentatge
(-ansietat)

L'horari visual: ¿on he de
fer el què?

Estructuració física de l'entorn:
¿què faig aquí?

I. ESTRUCTURA FÍSICA: ON FAIG QUÈ?

- Igual que en casa = associem cada sala amb una activitat / conducta
- **Organitzar l'ambient AMB SENTIT** i que facilite la CONCENTRACIÓ (DELIMITAR ESPAIS ≠ TANCAR EN ELLS!)
- **Individualització** = ESTRUCTURAR els espais en funció de les necessitats de cada alumne
 - > Límits – opacs (senyalització/marcadors en terra)
 - > Límits + visuals i físics (per exemple, amb mobiliari)

TANT EN L'AULA
ESPECÍFICA COM EN
L'AULA D'INTEGRACIÓ

Distribució del mobiliari afecta
comprensió, concentració i
funcionament independent

Considerar aspectes que
provoquen DISTRACCIÓ

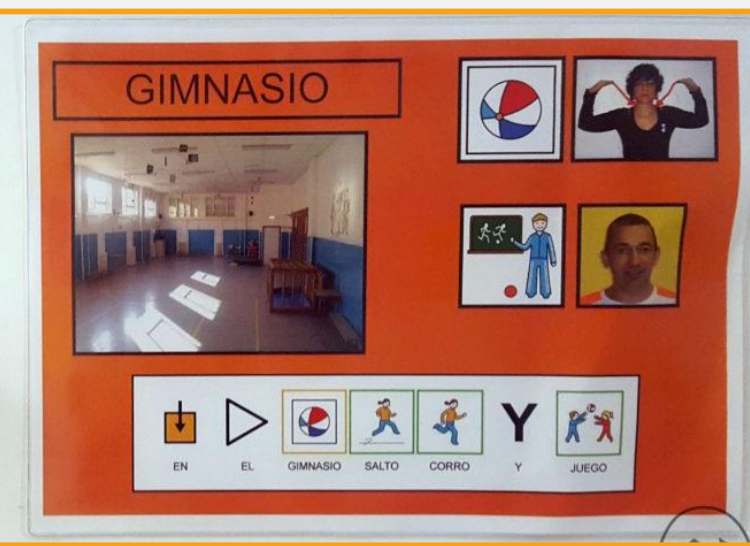
- Marcadors visuals per a assenyalar la funció de cada “zona” o “sala” (naturalesa del mobiliari o amb marcadors visuals)

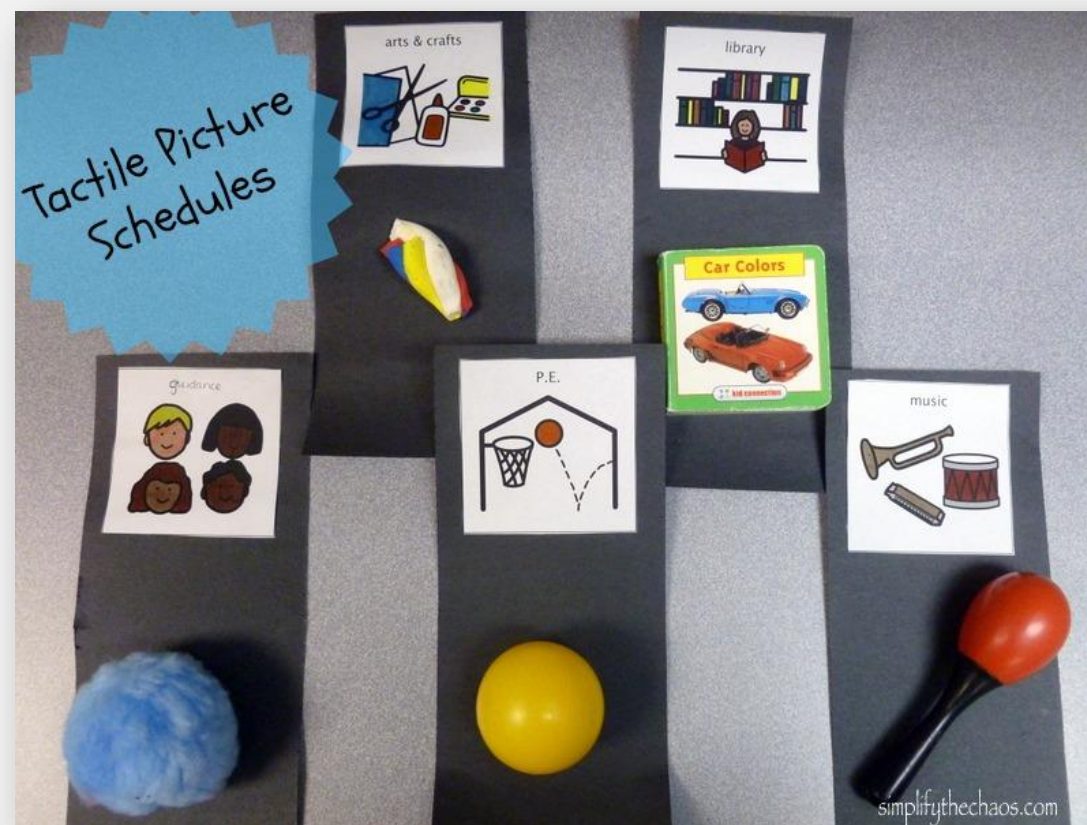
BANY

GIMNÀS

PATI

Funció de cada dependència

- Diferents nivells de representació
- Estretament en relació amb L'AGENDA-HORARI visual (on s'indicarà a quin lloc he d'anar)
- EMPARELLAMENT

Senyalització dels espais

RACÓ DE JOC

- La naturalesa dels materials en aquest cas ajuda a delimitar i marcar l'espai

- Què hi ha en cada lloc? On he de buscar què?

ÀREES

Exemple d'estructura d'aula:

1. Treball 1 a 1 (ensenyament)
2. Treball individual o independent
3. Transició
4. Joc/oci
5. Activitats de grup
6. Menjar...

L'estructuració física dependrà de cada alumne.
Potser no necessitem una zona de transició si l'alumne té una agenda portàtil i pot consultar-la a cada moment.

EL TREBALL INDIVIDUAL → NECESSITATS DE L'ALUMNE

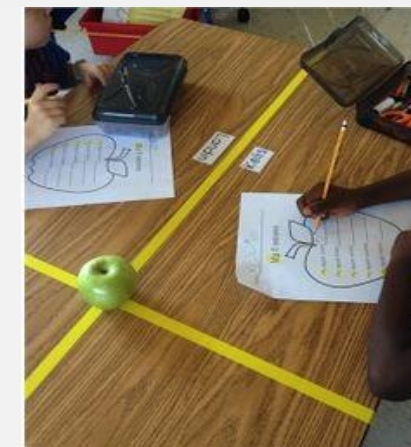
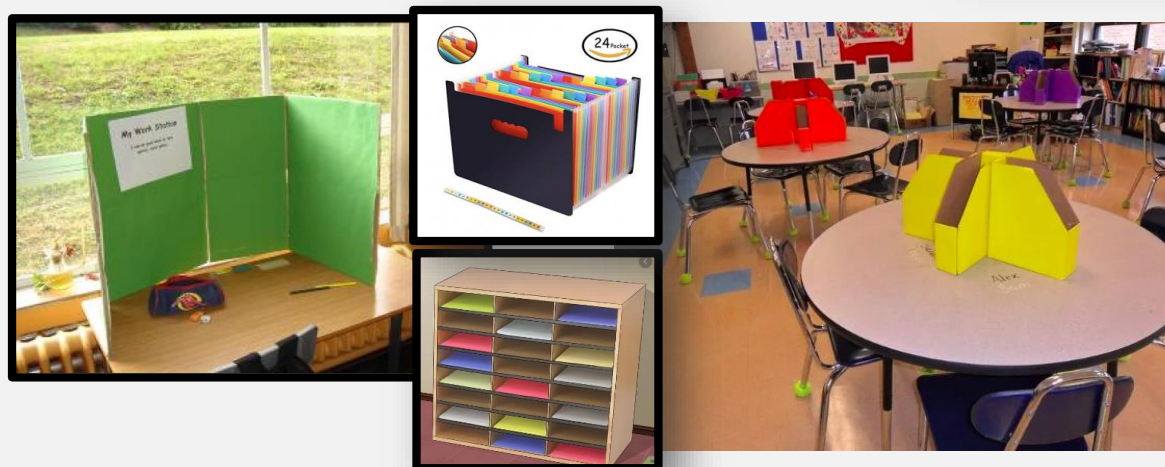
Valorar en funció de les NECESSITATS REALS no només de l'alumne, sinó del tipus d'activitat, el tipus de contingut, els suports que dispose dins de l'aula...

Recordar que l'OBJECTIU EN ELL MATEIXA NO ÉS tindre'ls cara la paret. L'objectiu final és fomentar la comprensió de l'entorn i la independència.

La creació d'espais més o menys delimitats/estructurats dependrà de les necessitats de l'alumne i també els materials, continguts, suports...de què disposem en cada activitat

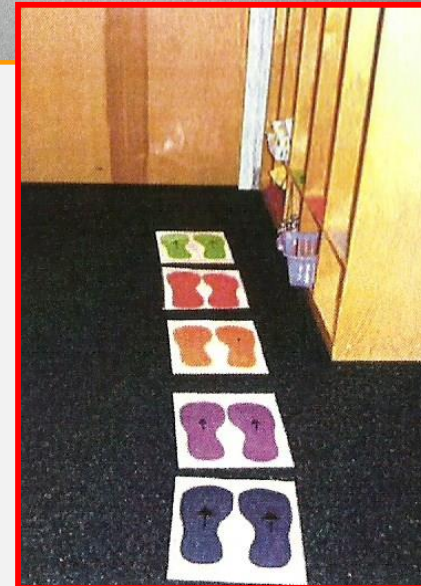
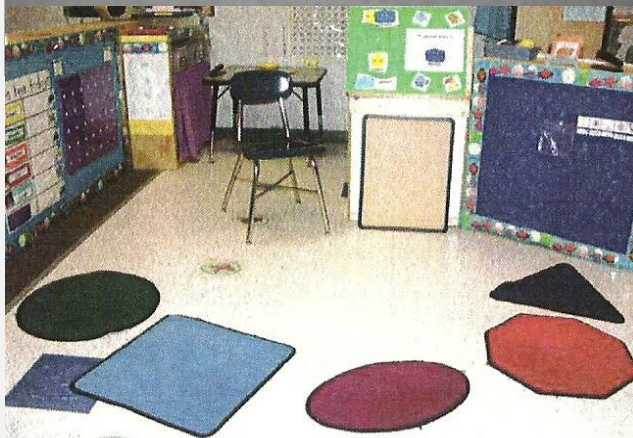

Pot tenir-ho en un racó més estructurat o enmig de l'aula

MARCADORS VISUALS

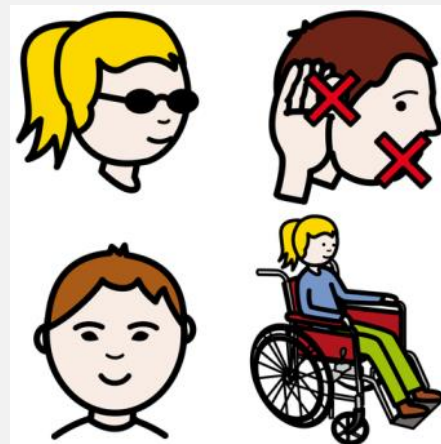
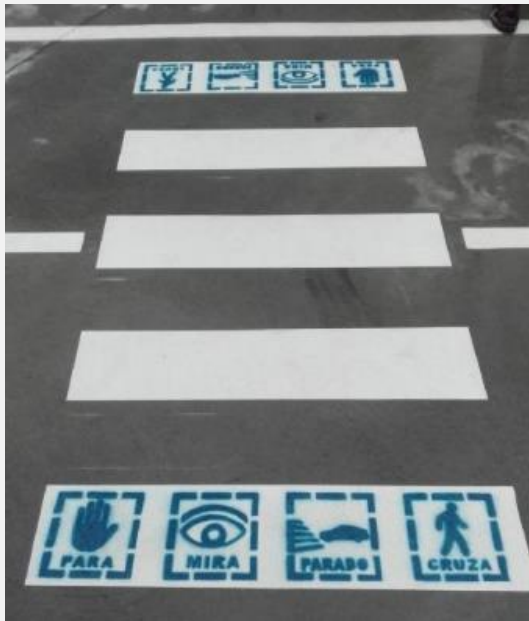
UBICACIÓ

PROJECTES SENYALITZACIÓ. ACCESSIBILITAT COGNITIVA

Creen consciència entre la població

COMPTE AMB LA SOBRECÀRREGA!

Significa que he de tindre la classe completament pelada?

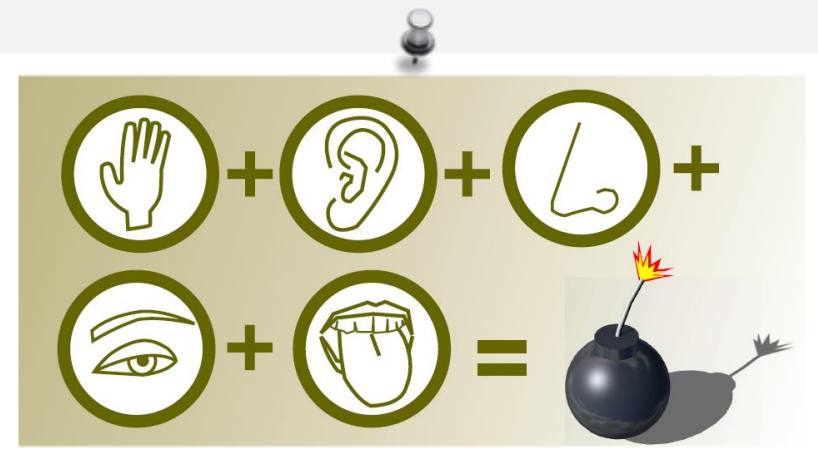
No! Però allà on hi haja informació important per a l'alumne i volem que focalitze l'atenció = retirem estímuls

Dificultats per inhibir l'atenció cap a una altra font sonora → allunyar de portes i finestres

Evitar distraccions → allunyar d'armaris amb objectes i abrics

KIT de
primers
Auxilis

Hiperselectividad alimenticia, rechazo a determinados o nuevos sabores, texturas y temperaturas y/o fijación para comer únicamente ciertos alimentos. ¿Por qué sucede?

“JOSÉ EN LA PELUQUERÍA”

5 consejos para cortar el pelo a niños con autismo e hipersensibilidad sensorial

1. OFRECER SILENCIO

Tratar de recibirlos en un horario tranquilo, fuera de hora, o abriendo un día especial. Conseguir que la peluquería esté en silencio, para que los niños puedan tener un entorno sin estrés.

www.aprendicesvisuales.com

2. MOVERSE LIBRES

Dejar a los niños sentir que tienen libertad. Puedes elegir un corte fácil y rápido para trabajar alrededor de ellos, sin forzarles a permanecer sentado, a lavarse el pelo o secárselo.

3. ¿TIJERA O MAQUINILLA ?

Enseñarles el material que vas a usar y dejar unos minutos para que los niños se familiaricen. Puedes hacer un test para saber si es mejor utilizar maquinilla o tijera.

4. ANTICIPAR

Explicar a los niños que van a cortarse el pelo y decirles con qué persona. Anticipar los pasos que seguirán e indicárselos uno a uno. Puedes usar el cuento “José en la peluquería”.

5. PERSONALIZAR

Tener imaginación con cada niño. Cada niño es único y diferente. Cuando conoces a un niño con autismo, sólo has conocido a este niño. Para cada uno, puede ser una experiencia diferente

GUÍA DE INTERVENCIÓN
ANTE LOS TRASTORNOS DE
LA ALIMENTACIÓN
**EN NIÑOS Y NIÑAS CON
TRASTORNO DEL ESPECTRO
DEL AUTISMO (TEA)**

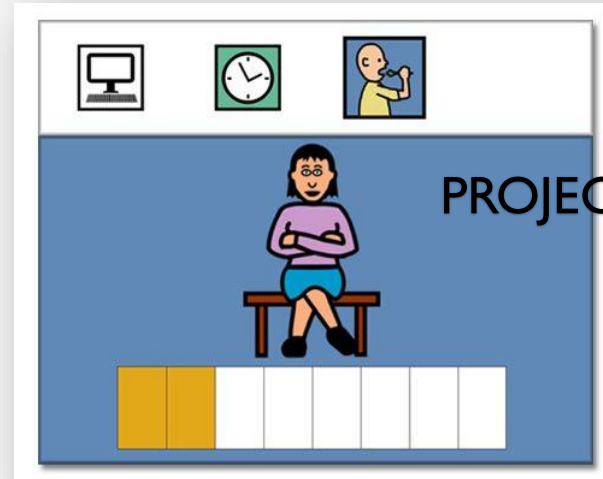
Autores: María Barrios - María Hernández - Mª Jesús Mola - Lucía Villeda

2. ESTRUCTURA TEMPORAL

CONVERTIR ALLÒ INVISIBLE EN VISIBLE

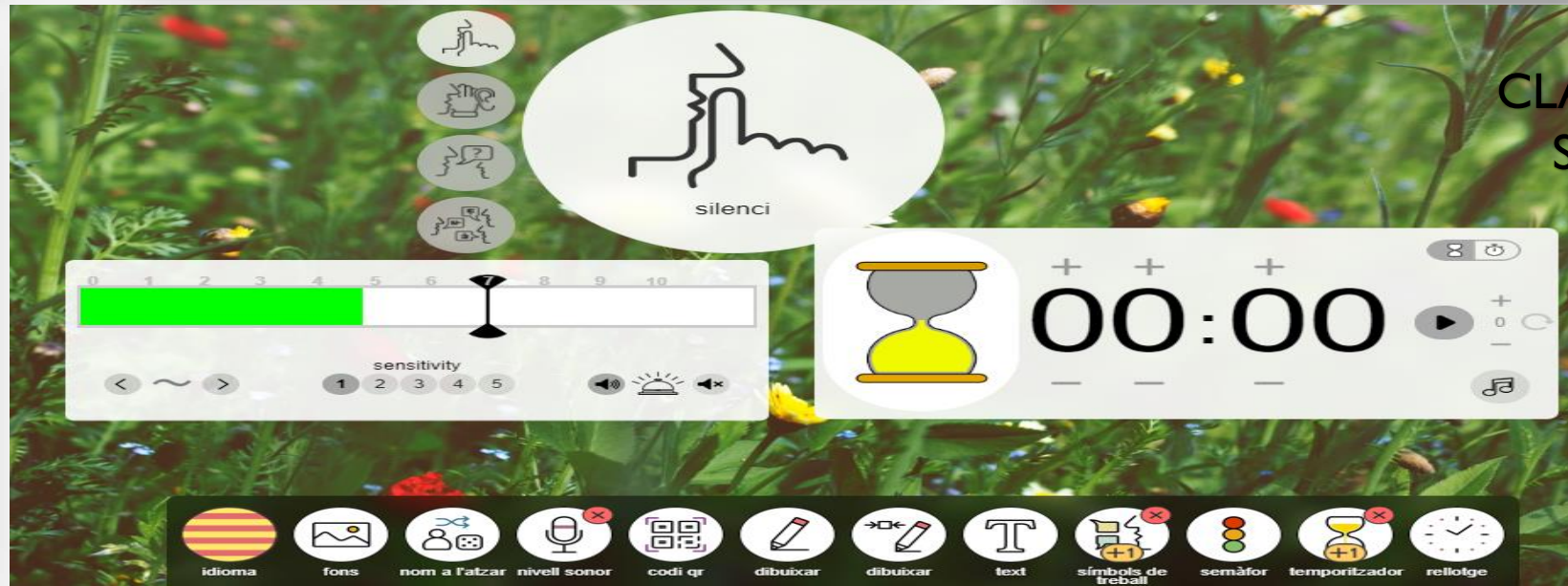
HOP TOYS

PROJECTE AZAHAR

Facilitar la
transició
entre act.

TIME TIMER

CLASSROOM
SCREEN

ELS HORARIS I LES AGENDES VISUALS

SÓN SISTEMES VISUALS (INFORMACIÓ PERMANENT, ROMAN) QUE ORGANITZEN EL MÓN DE LES PERSONES AMB TEA, PERQUE ELS EXPLIQUEN:

ON VANA
ESTAR

QUÈ VANA
FER

QUAN

AMB QUI

Imagen extraída del blog "Alto, alto como una montaña":

ELS HORARIS: INDIVIDUALS I ADAPTATS AL NIVELL DE COMPRENSIÓ

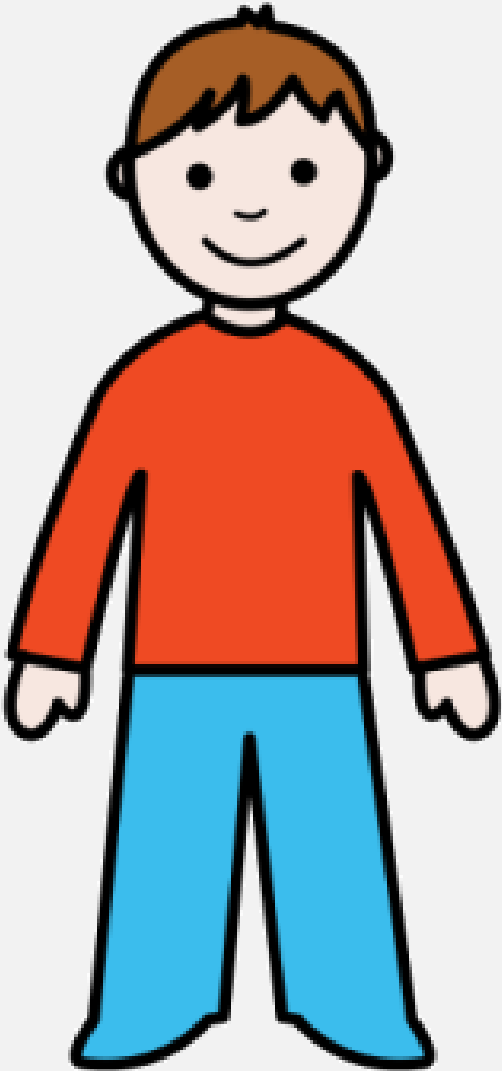
AVALUACIÓ

SÍMBOLS (poden mesclar-se!)

- L'objectiu és instaurar un sistema d'anticipació visual NO avançar en el nivell d'abstracció. Per això sempre hem de començar pel nivell que sabem que és capaç de comprendre.

Longitud

Com la manipula?

QUIN ÉS EL MILLOR HORARI?

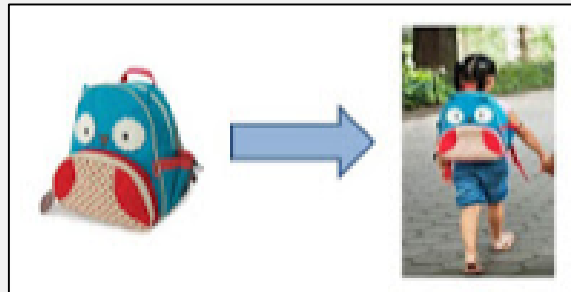
- **NO HI HA UN HORARI MILLOR NI PITJOR**

L'important és → QUE L'ALUMNE **L'ENTENGA**

* El millor símbol no és sempre el MÉS ABSTRACTE, sinó el que li permet
COMPRENDRE

AGENDA PER A PRINCIPIANTS

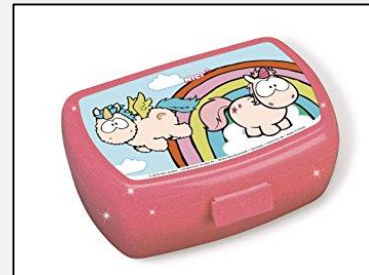
I. ANTICIPACIÓ SENZILLA D'ALLÒ QUE VA A OCÓRRER

Emparellem objecte o fotografia amb una acció (l'acció immediatament segueix l'objecte)

WC

esmorzar

compra

pompes

Objectes comunicatius

Poden emprar-se com a part de l'activitat al ppi (Causa-Conseq)

Es poden emprar objectes, parts d'eixos objectes o miniatures

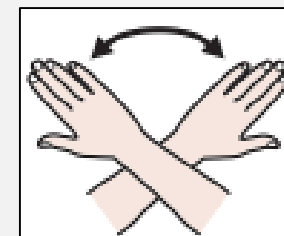
2. SEQÜÈNCIES DE DOS ELEMENTS: PRIMER - DESPRÉS

PRIMERO

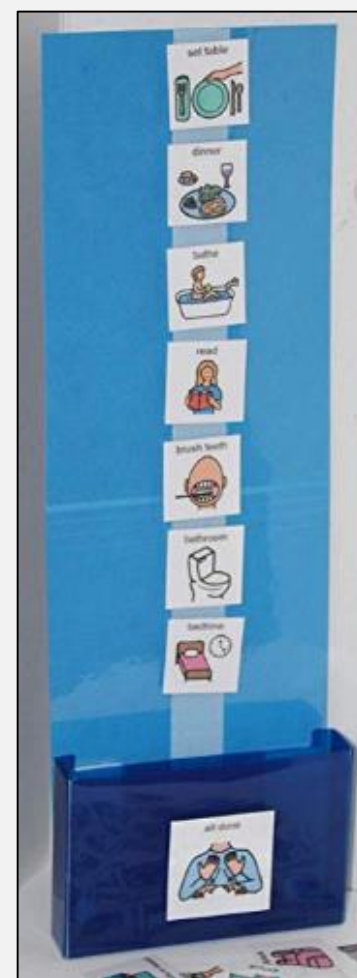

DESPUÉS

SÚPER IMPORTANT: sistematitzar el concepte d'ACABAT. Marcar el final d'una activitat (ACABAT/FIN) i fixar-se en la següent

Sistematització!!! Usar-la tots els dies perquè tinga sentit, sobretot aquells dies en què anem a trencar la rutina!

AUGMENTANT LA COMPLEXITAT

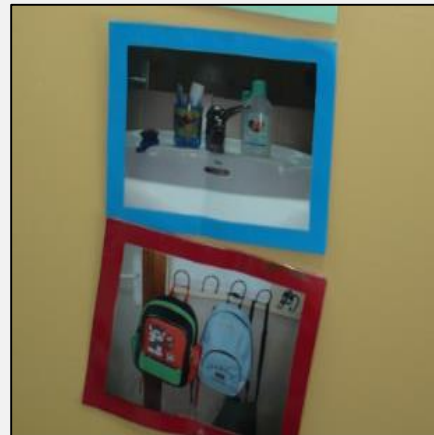

Passat – present - futur

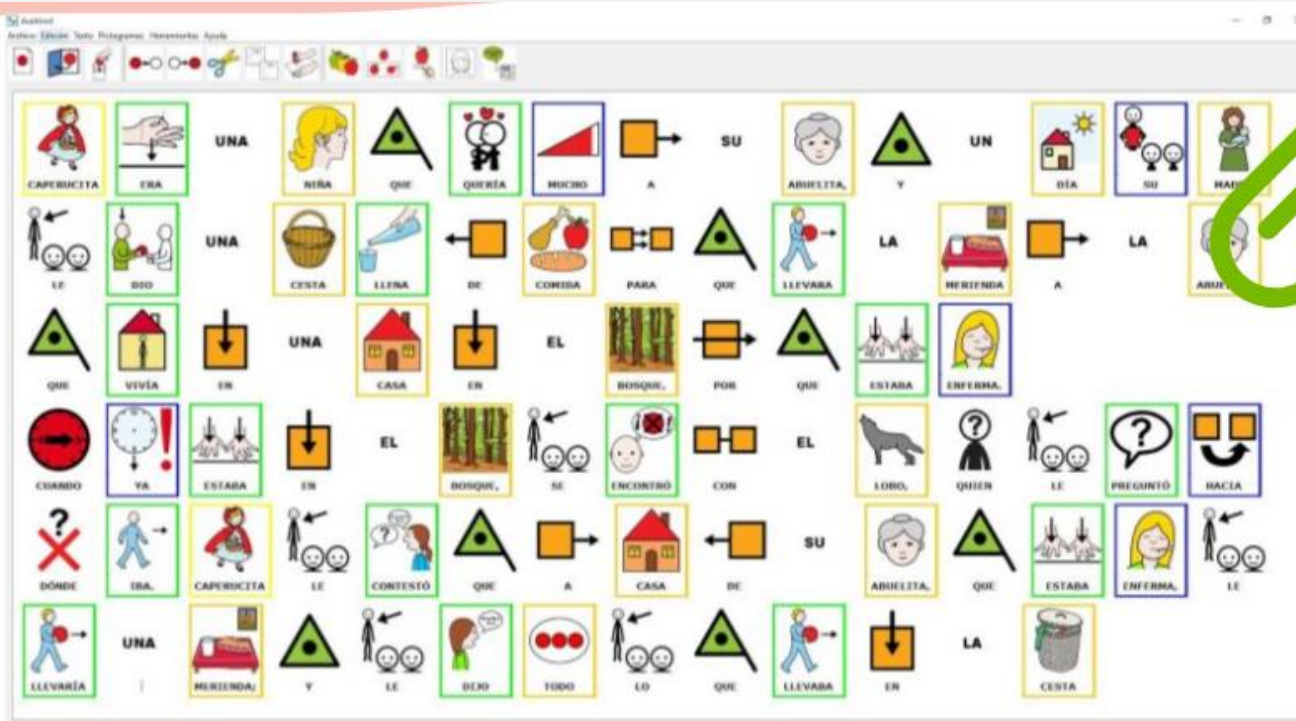
HORA	DILLUNS	
9:00	Llengua 	✓
10:00	Matemàtiques 	✓
11:00	Pati 	
11:30	Coneixement del medi 	
12:30	Dinar 	

Escrit, amb llista de comprovació

CLAREDAT VISUAL= MENOS ES MÁS

SUPORTS VISUALS O JEROGLÍFIC? NO EM PERDEU DE VISTA

Un suport ha de
FACILITAR
EXPLICAR,
DIRIGIR
L'ATENCIÓ,
Ha d'esclarificar,
no complicar

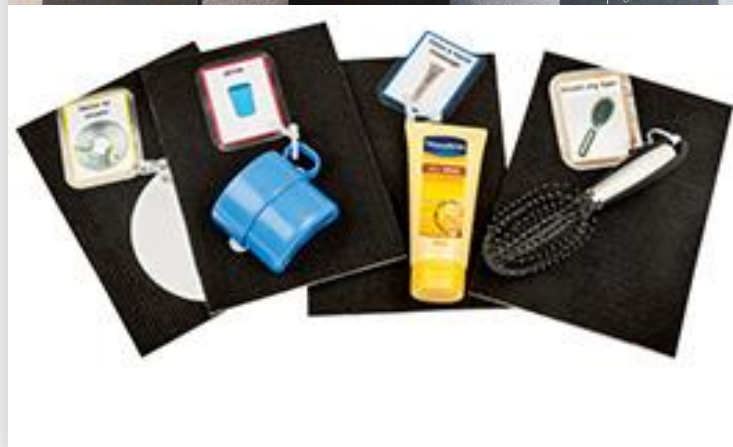
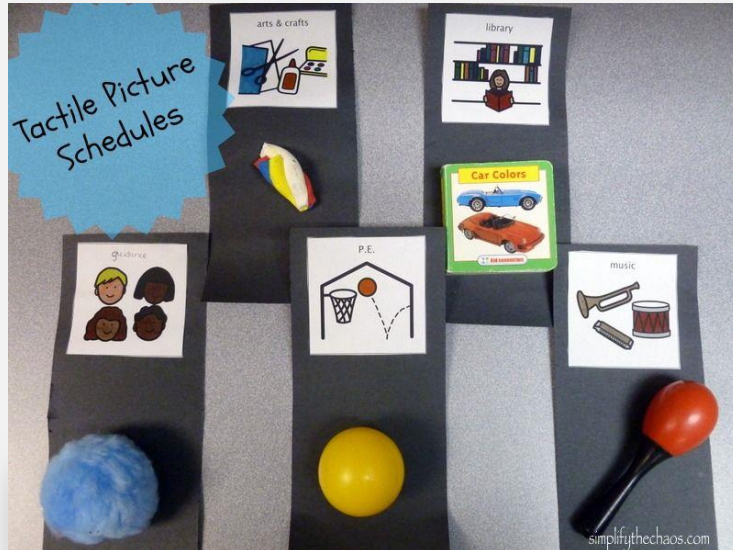
- Si al verlo de pega "un guantazo visual"...
- Si cuando le quitas la grafía no lo entiendes ni tú..
- Si se lo enseñas a un compañero y no lo entiende...

http://ocupatea.es/apoyos/?fbclid=IwARlFp_pPgGgY_HjrYdK6i57aEoInbPshE2hNUTnKmUuuc7C3LLD4PpkQ5-A

Lo mismo deberías repensar tu estrategia

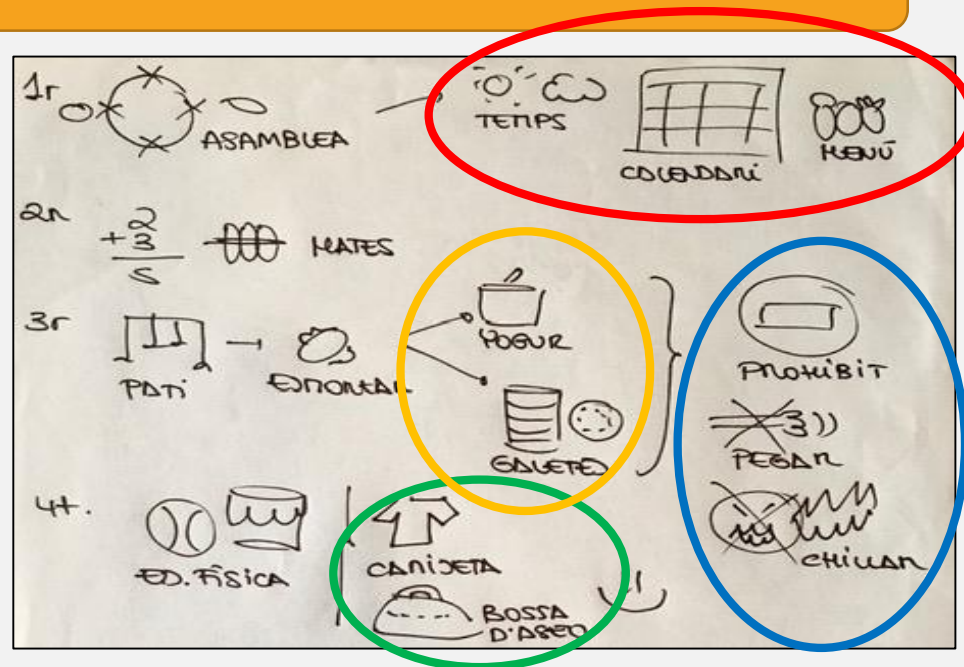
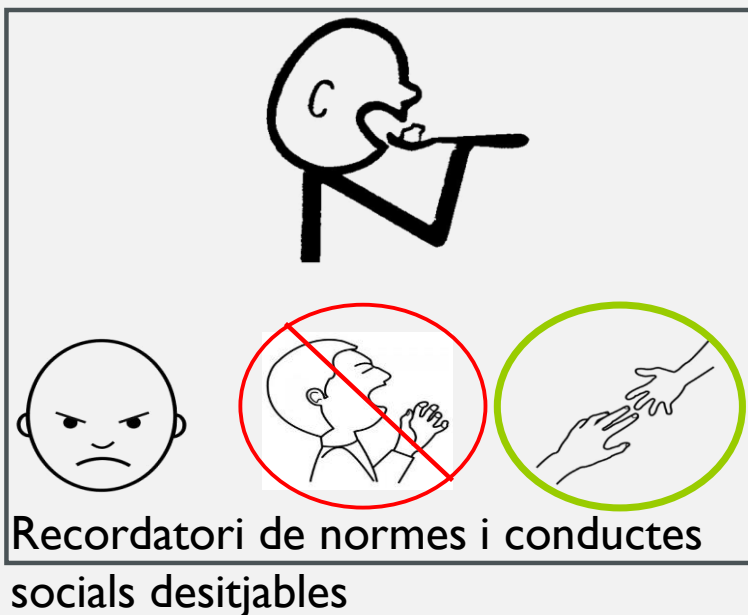

ELS HORARIS VISUALS = EVOLUCIÓ

ELS HORARIS VISUALS = EVOLUCIÓ

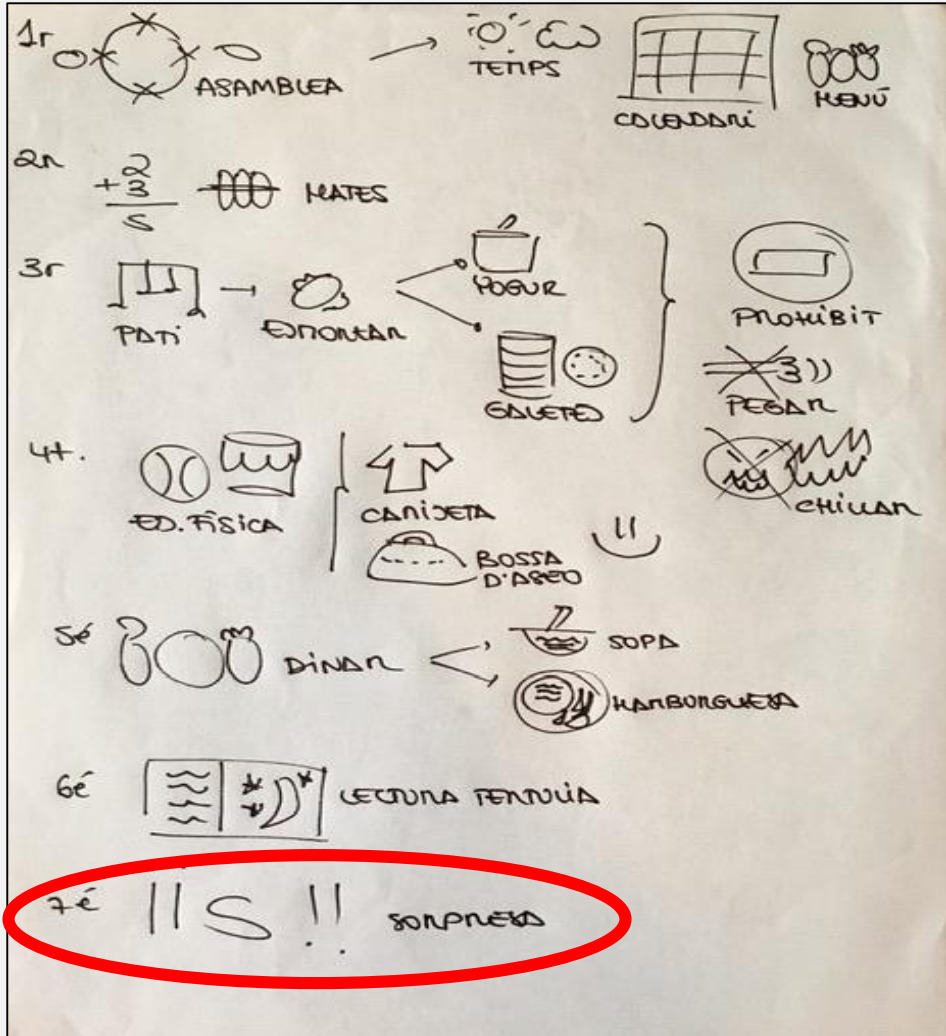
AMPLIANT INFORMACIÓ (FERRAMENTA DE COMPRENSIÓ)

<u>Dilluns</u>	
8:30 am	Aula de suport: Comprovar l'horari per a hui
8:45 am	<u>Anglès</u> , aula 25. <u>Professora Maite</u>
10:30 am	<u>Pati</u> : en la biblioteca o l'exterior
11:00 am	<u>Matemàtiques</u> , aula 26. <u>Professor David</u>
12:00 am	Dinar Pati Oportunitats per escollir <u>lleir revista</u> <u>escacs</u>
13:30 pm	Educació Física: pista, pantalons curts, samarreta i esportives <u>Informació addicional</u> - recordatori
15:00 pm	<u>Comprovar</u> en l'agenda les tasques per a casa i l'horari per a <u>demà</u>

1. Ampliar informació
2. Recordatori normes
3. Recordatori material
4. Eleccions

ANTICIPAR ELS CANVIS (NO PREVISIBLES) I FLEXIBILITZAR RUTINES

Una habilitat important serà tolerar
CANVIS

JERARQUIA:

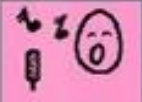
1r. Una sorpresa molt agradable =
anem a cuinar!

2n. Un canvi indiferent = no anem a fer
mates, anem a fer llengua

3r. Un canvi no-preferit = Anem al
dentista

HORARIS SETMANALS I MENSUALS

L Lunes	M Martes	X Miércoles	J Jueves	V Viernes	S Sábado	D Domingo
 cantar	 excursión	 cuento	 comprar	 fiesta	 piscina	 deporte

Associar cada dia de la setmana amb una activitat central → ajuda a entendre el concepte de “SETMANA” i a anticipar activitats setmanals regulars

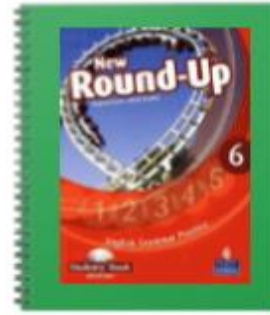
ACTIVIDAD DEL DÍA	
LUNES	
MARTES	
MIÉRCOLES	
JUEVES	
VIERNES	

HORARIS SETMANALS I MENSUALS

Associació
assignatura
-color

L	M	X	J	V
Lunes	Marles	Miércoles	Jueves	Viernes
Lengua	Matemáticas	Inglés	Religión	Matemáticas
Matemáticas	Lengua	Matemáticas	Lengua	Música
Recreo	Recreo	Recreo	Recreo	Recreo
Religión	Laura	Expresión	Lógica	Lengua
Naturales	Plástica	Naturales	Laura	Lengua
Comen	Comen	Comen	Comen	Comen
Tutoría	Teatro	Conal	Matemáticas	Natu
Educación Física	Conocimiento del medio	Lengua	Matemáticas	Educación Física

Visibilitzar: passat – present - futur

	M	X	J	V
9:00/9:45	TRABAJAR	LENQUAJE	LENQUAJE	TRABAJAR
9:45/10:30	MATEMÁTICAS	MÚSICA	TRABAJAR	MATEMÁTICAS
10:30/11:00	RECREO	RECREO	RECREO	RECREO
11:00/11:45	LENQUAJE	INFORMÁTICA	INFORMÁTICA	LENQUAJE
11:45/12:30	CONOCIMIENTO DEL MEDIO	TRABAJAR	EDUCACIÓN MÚSICA	ARTE Y CULTURA
12:30/13:30	RECREO	RECREO	RECREO	RECREO
13:30/14:30	COMER ASEO	COMER ASEO	COMER ASEO	COMER ASEO
14:30/15:15	EDUCACIÓN FÍSICA	CONOCIMIENTO DEL MEDIO	CONOCIMIENTO DEL MEDIO	EDUCACIÓN FÍSICA

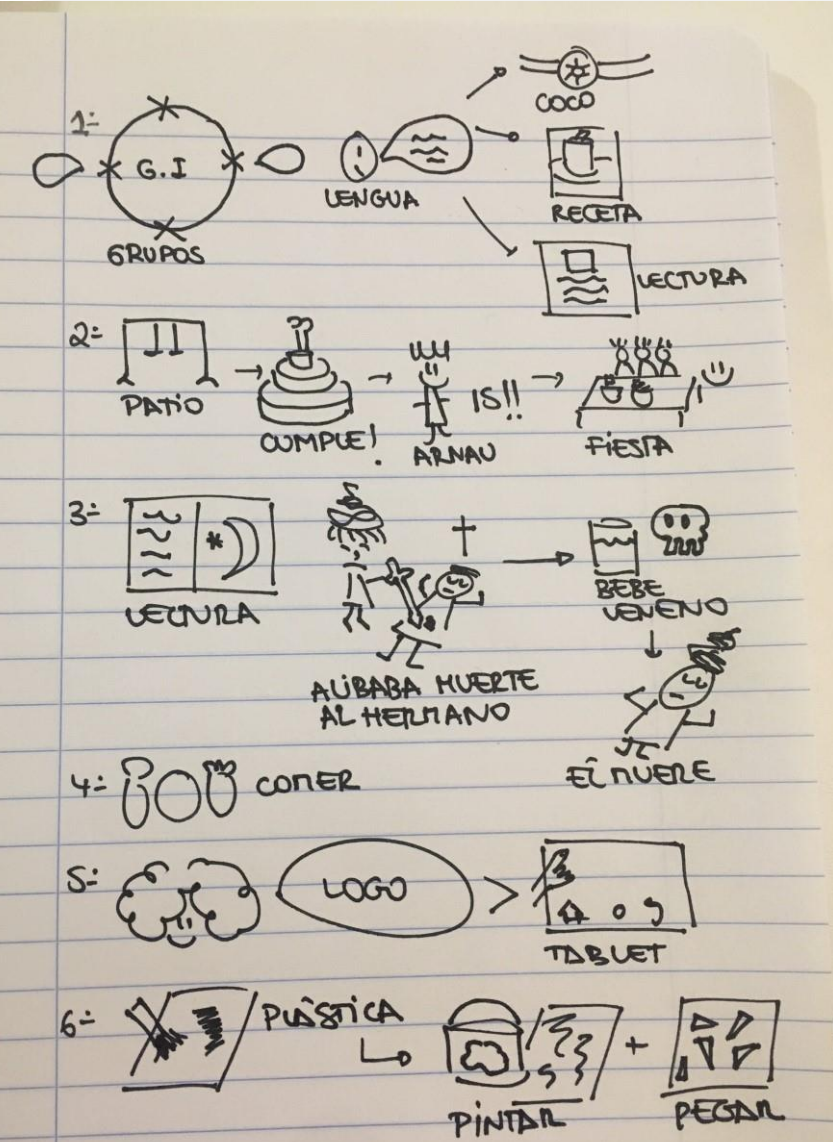
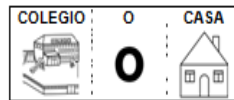
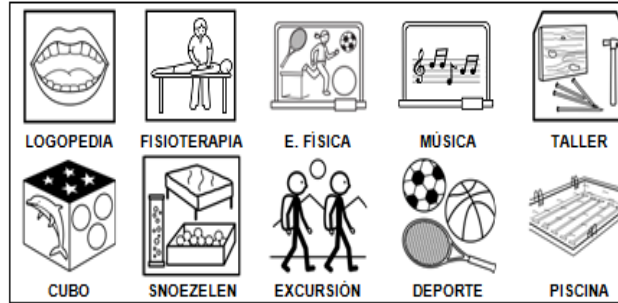
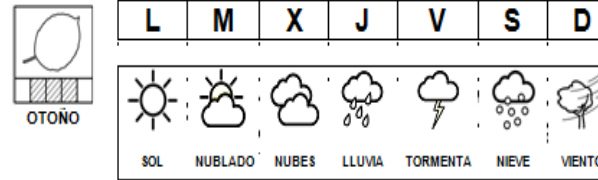
HORARIS SETMANALS I MENSUALS

LUNES	MARTES	MIÉRCOLES	JUEVES	VIERNES	SÁBADO	DOMINGO
2	3	4	5	6	7	8
9	10		12	13	 14	 15
16	17	18	19	 20	 21	 22
23					 28	 29
30	31					

ELS HORARIS: COMUNICACIÓ AMB ELS PARES

DÍA MES AÑO LUGAR

COMUNICACIÓ CASA-ESCOLA

Agendes senzilles, amb poca informació i buits on l'alumne anticipe que ha d'escriure

Els marcadors-separadors m'ajuden a trobar la pàgina

Les abreviatures ajuden a superar dificultats en la grafo

~~Matemàtiques, pàgina 14, exercicis 2,4,3~~

M, p.14, ej. 2,4,3

DATA:

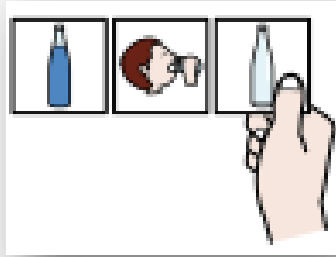
DEBERES:

TRABAJO O EXÁMENES

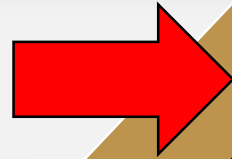
IMPORTANTE !

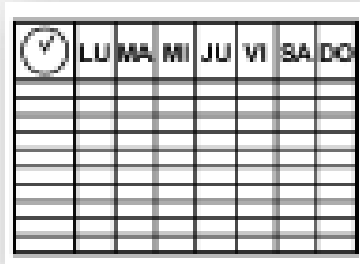
NIVELLS DE L'ENSENYAMENT ESTRUCTURAT O L'ENSENYAMENT AUGMENTATIU (PEETERS, TH.)

L'estructura i els suports visuals ¿com ho faig?

El sistema de treball: ¿quines tasques he de fer?

L'horari visual ¿on he de fer el treball?

Estructuració física de l'entorn: ¿què necessito?

EL SISTEMA DE TREBALL

INFORMACIÓ VISUAL SOBRE “QUANT DE TREBALL” = LLISTA DE TASQUES

QUANTES
TASQUES
HE DE FER?

QUINES
TASQUES
SÓN?

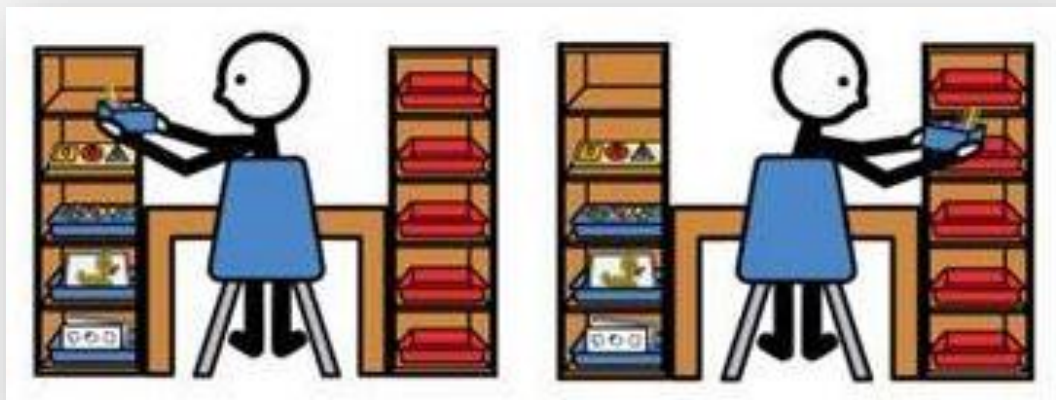
QUÈ
PASSARÀ
QUAN
ACABE?

COM SÉ QUE
ESTIC
PROGRESSANT?

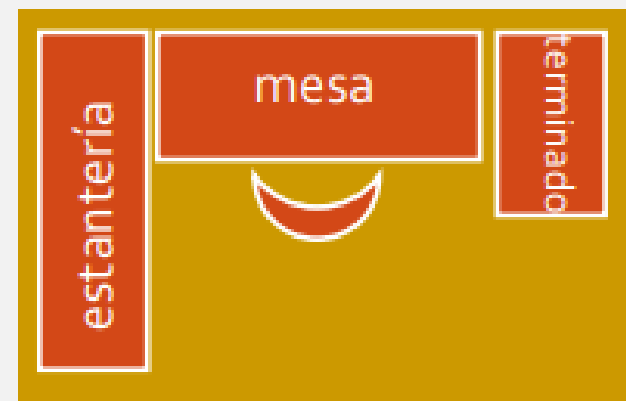
Diferents nivells
d'estructura depenent de
les necessitats de l'alumne

- Necessari per a les FUNCIONS EXECUTIVES
- APLICABLE A QUALSEVOL CONTEXT!!! Tant per al treball independent (individual) com per al treball dirigit al grup-classe i en grup → en qualsevol context!

SISTEMES QUE M'AJUDEN A TREBALLAR

D'ESQ.
A DRETA O
DE DALT A BAIX

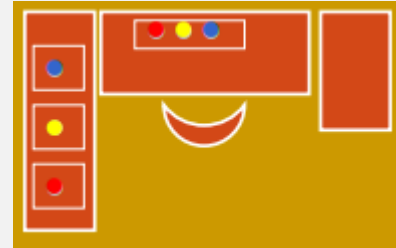

COMUNICACIÓ!!
Oportunitats per a escollir!

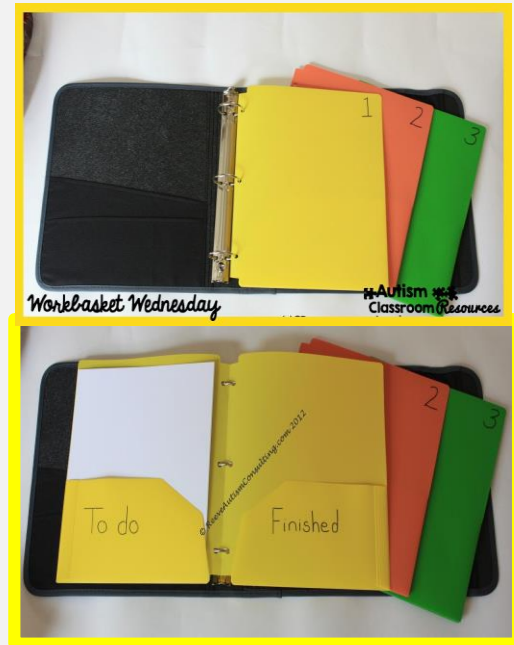
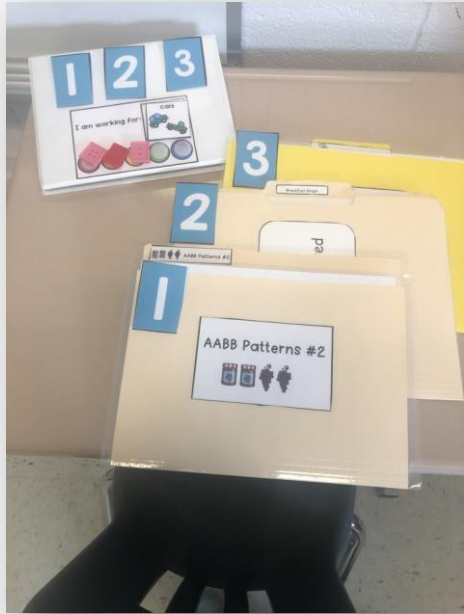

SISTEMES QUE M'AJUDEN A TREBALLAR

EMPARELLAMENT

SISTEMES QUE M'AJUDEN A TREBALLAR (FUNCIONS EXECUTIVES)

El sistema de treball és vàlid per a qualsevol material/activitat!
No és només per a “SAFATES TEACCH o manipulatives” → és
per a fitxes, tasques escolars, tasques de la llar... **és una
forma d'organitzar el material**

Les fitxes de l'escola també poden organitzar-se (subcarpetes,
safates...) per a donar-los un sistema de treball per a fer-les =
donar-los autonomia i ser organitzats

SISTEMES QUE M'AJUDEN A TREBALLAR. TAMBÉ EN GRUP I VÀLID PER A TOTS!

ANTICIPAR a l'inici de la classe
QUÈ VAN A FER (quines activitats
van a fer)

Marcar de cada act.

1. Explicació sobre els animals vertebrats-subratllar
2. Activitats del llibre
3. Copiar esquema tema

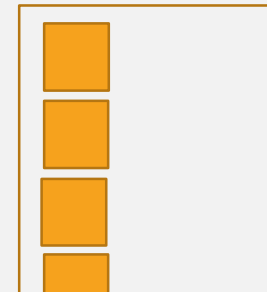
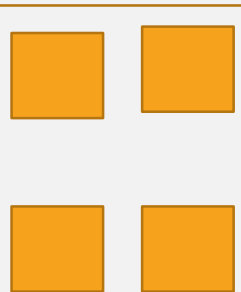
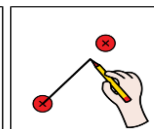
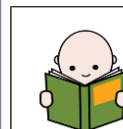
LISTA DE TAREAS

1. Toda la clase: escuchar
2. Los pentágonos. Libro de matemáticas 3, páginas 45 y 46
3. Trabajar las actividades 5 y 6
4. Toda la clase: escuchar
5. Mirar el horario

MINI-HORARIS: ESCLARIFICAR EL TREBALL EN GRUP

1. Tota la classe: escoltar
2. Grup 1
 - Seleccionar fotos
 - Ana escull 2
 - Sara escull 2
 - Dir als demés per què les he escollit
 - Juan escull 2
3. Organitzar junts el format
4. Escriure els peus de foto
5. Cada grup: edita l'article
 - Sara escolta i després conta a la classe què ha escrit el seu grup
6. Comprovar horari

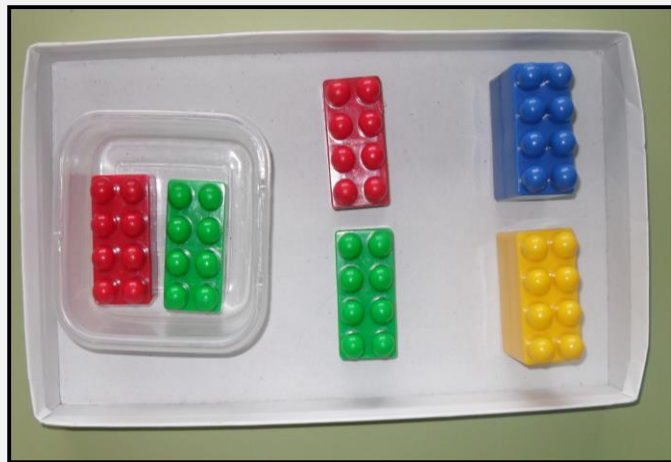
EN CLASSE DE LLENGUA HE DE:

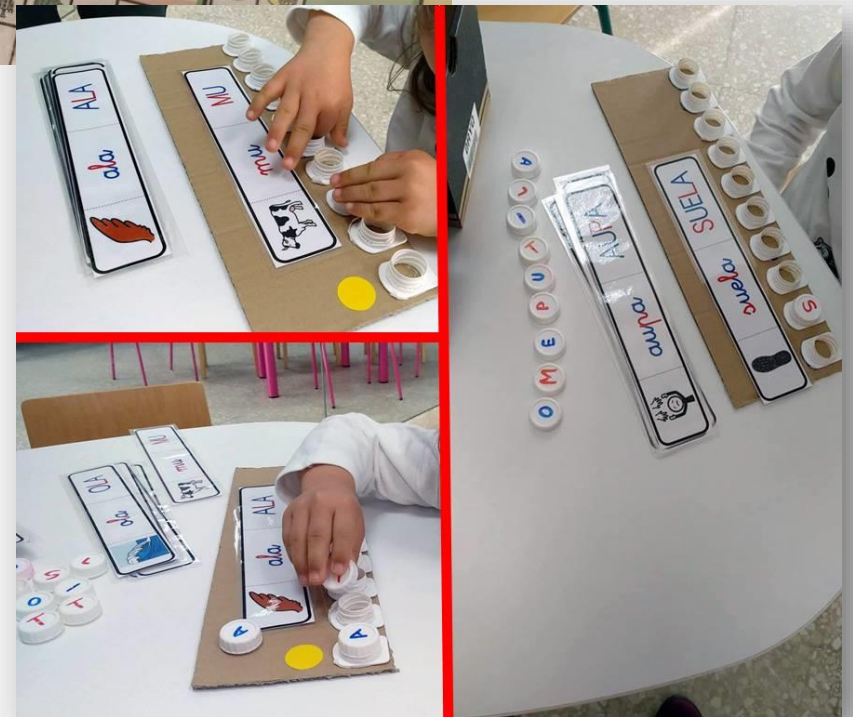
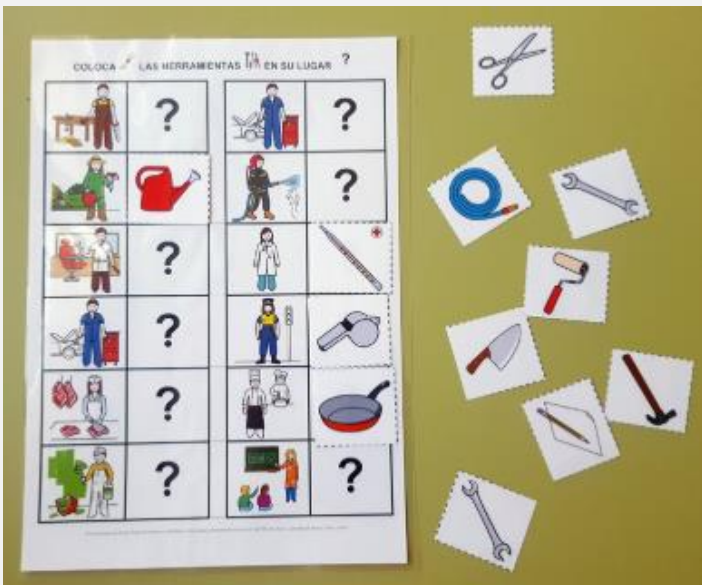
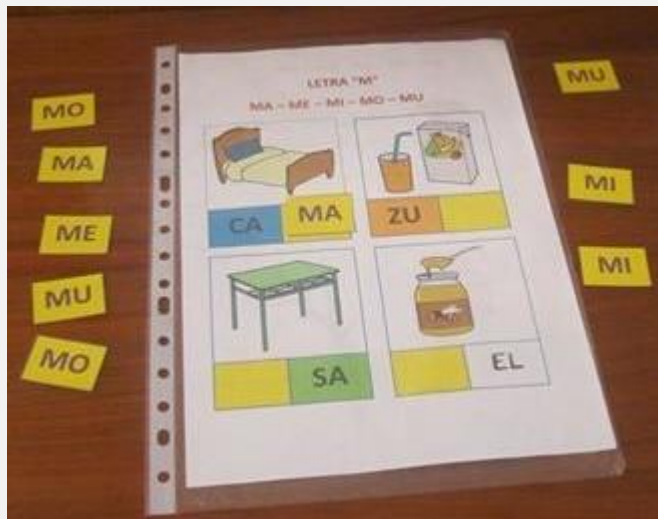
ESTRUCTURA VISUAL I ORGANITZACIÓ VISUAL DE LES ACTIVITATS

RESPON A LA PREGUNTA “COM HO HE DE FER” → CLARIFICAR LES TASQUES AL MÀXIM I OFERIR LA INFORMACIÓ NECESSÀRIA PER PODER DUR A TERME LA TASCA

Tradicionalment s’ha associat amb les tasques en capses de sabates o tasques en safates autocontenedores (TASQUES O MATERIAL TEACCH) → NO ÉS CERT → és el nivell més bàsic d’organització visual però TOTES LES TASQUES es poden organitzar visualment!

ACTIVITATS ESTRUCTURADES VISUALMENT

ACTIVITATS ESTRUCTURADES VISUALMENT

Escribe el nombre de tres reptiles y de tres mamíferos

Página 23

Dificultats en comprendre els enunciats

Simplificar el llenguatge

Segmentar les operacions en passos

Eliminar la informació poc rellevant

«María fue a comprar flores a la floristería porque quería hacerle un regalo a su madre. Cuando llegó, compró dos docenas de flores. Como hacía mucho calor, se le pusieron mustias media docena de flores y cuatro flores más se le cayeron por el camino ¿cuántas flores pudo regalarle a su madre al final?»

María compró dos docenas de flores. Después se pusieron mustias media docena de flores y perdió cuatro flores. ¿Cuántas tenía al final?

TENÍA FLORES

PERDIÓ FLORES

QUEDAN FLORES

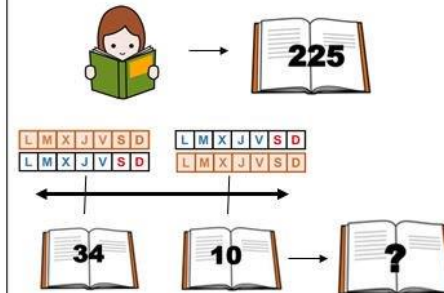
Rodea los nombres propios y subraya los nombres comunes.

Paula

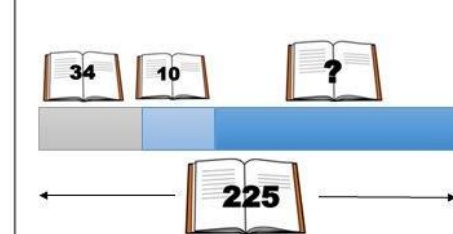
árbol

Entonces...

1.- Recopilo los datos

2.- Me lo planteo

3.- ¿Qué hago? (operatoria)

1.-Sumo las hojas del libro leídas

2.- Resto el total de hojas leídas al total de hojas del libro

$$\begin{array}{r} 34 \\ + 10 \\ \hline 44 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 225 \\ - 44 \\ \hline 181 \end{array}$$

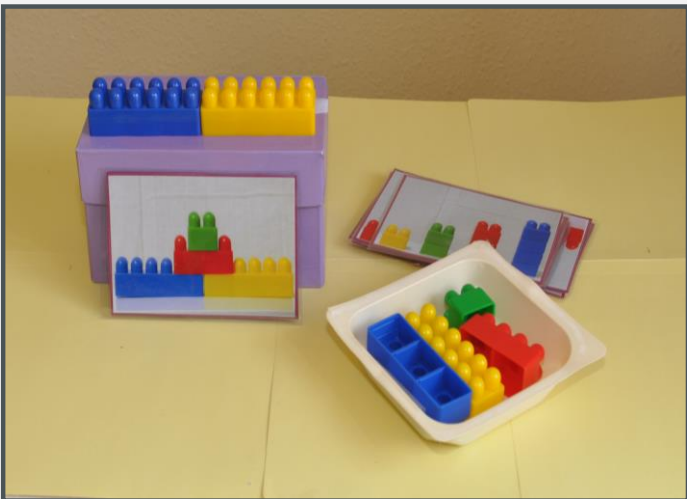
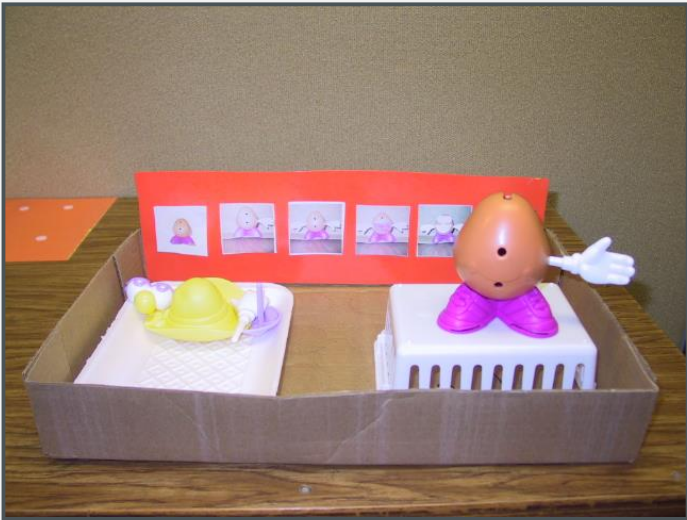
4.-Respondo la solución

A Laura le faltan por leer 181 hojas del libro

ACTIVITATS ESTRUCTURADES VISUALMENT

INSTRUCCIONS

1º **2** LA A LA
DOS NIÑOS COGEN LA COMBA, DAN VUELTAS A LA COMBA.

2º OTROS Y
OTROS NIÑOS HACEN FILA Y ESPERAMOS EL TURNO.

3º **COLOCARNOS:**
A) **SABEMOS ENTRAR**
NOS COLOCAMOS A LA DERECHA, ENTRAMOS CUANDO LA CUERDA ESTÁ ARRIBA.

NOS A LA CUANDO LA

Clean Windows

Spray window 5 times
5

Use 2 paper towels
2

Wash window

Put paper towels in trash

Ajuden a regular la nostra conducta + FE (seqüenciar les tasques en passos)

TOTES LES TASQUES ES PODEN ORGANITZAR VISUALMENT

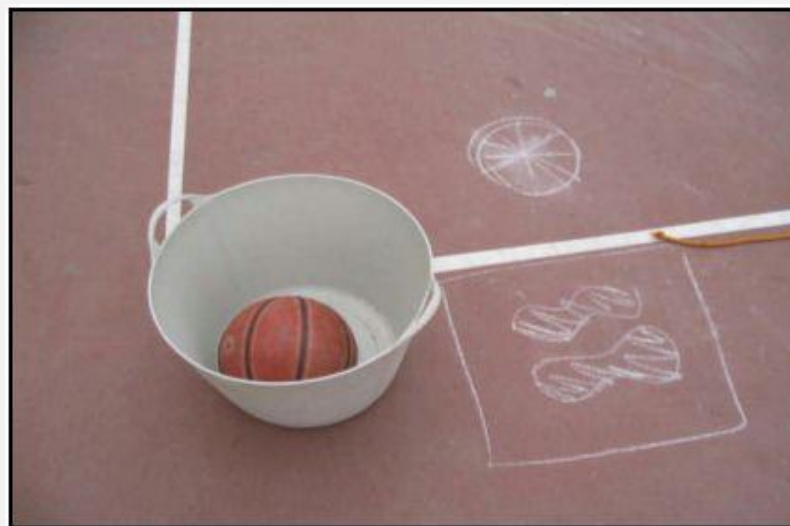
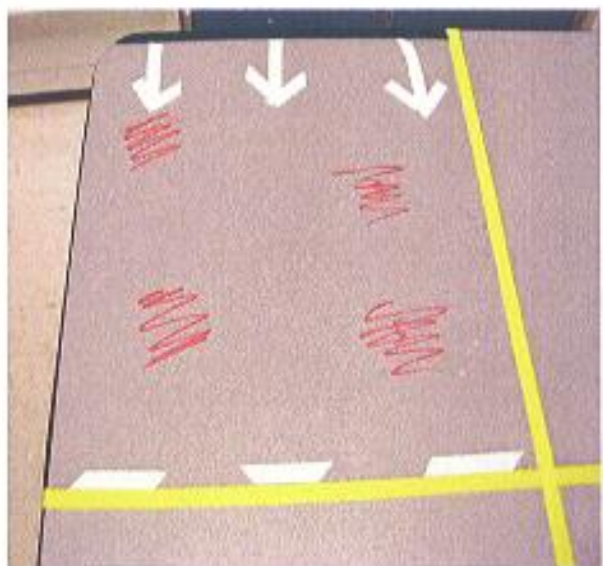

Figura 11. Décima estación: Coger la pelota y botar sobre la marca.

SUPORTS VISUALS

LES PARAULES SÓN AIRE QUE NO PESEN PER A TU PERÒ PODEN SER UNA CÀRREGA MOLT PESADA PER A MI.
RIVIERE.

Importància dels SUPORTS VISUALS
(pictogrames, fotografies,
llenguatge escrit...)

* Dóna autonomia

- Comprensió conceptes abstractes

* Recull la informació rellevant

- Són un suport per a l'expressió

* Romanen en el temps, no desapareixen

SUPORTS VISUALS

ESTRATÈGIES VÀLIDES PER A TOTS

Mostrar de forma explícita normes de conducta i convivència

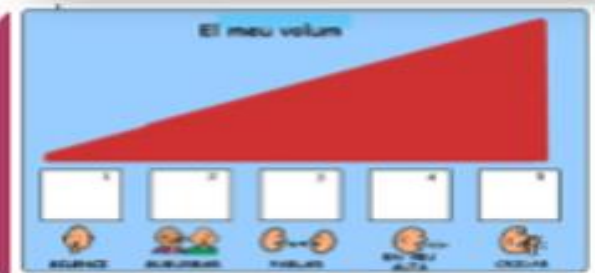
BURLARSE ES INCORRECTO Y HACE DAÑO

Millorar les habilitats socials

Reduir els problemes de conducta

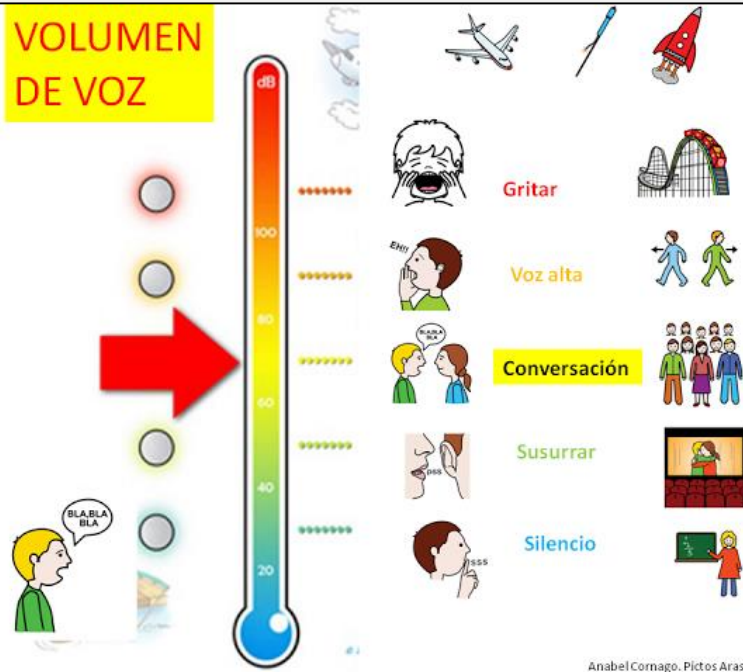

Millorar la forma de parlar i comunicar-nos amb els demés

SUORTS I AJUDES VISUALS

AUTORREGULACIÓ DE LA CONDUCTA

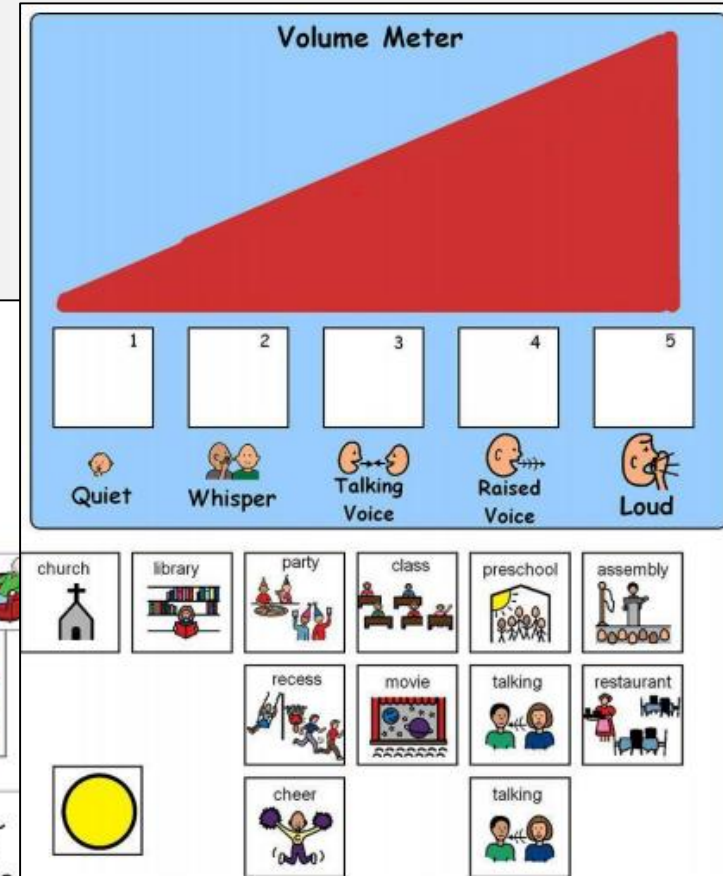
VOLUMEN DE VOZ

Control de la veu

Si estoy hablando con una amiga o estoy hablando por teléfono, no grito. Hablo normal y estoy tranquilo.

AUTORREGULACIÓ DE LA CONDUCTA

Normes

EN LA CLASE

PUEDO **NO PUEDO**

 SILENCIO	 COMPARTIR	 INSULTAR	 PEGAR	 GRITAR
 EN FILA EN FILA	 ESCUCHAR AL PROFESOR	 RABIETA	 CORRER	 COMER CHICLE
 LEVANTAR LA MANO	 RECOGER	 DESNUDARSE	 ESCUPIR	 ROMPER COSAS
 TIRAR PAPELES A LA PAPELERA	 ESTAR SENTADO	 MOLESTAR	 MORDER	 QUITAR COSAS

NORMAS PARA TRABAJAR EN GRUPO

Utilizo palabras agradables: hola, adiós, por favor, gracias.

Hablo con todos los compañeros, sin gritar y pidiendo el turno.

Escucho cuando hablan los demás.

Permanezco sentado y atento a las explicaciones.

Participo en las tareas propuestas.

Acepto las ideas que proponen los compañeros.

Cumpro las reglas indicadas en el juego o actividad.

Things I CAN Have

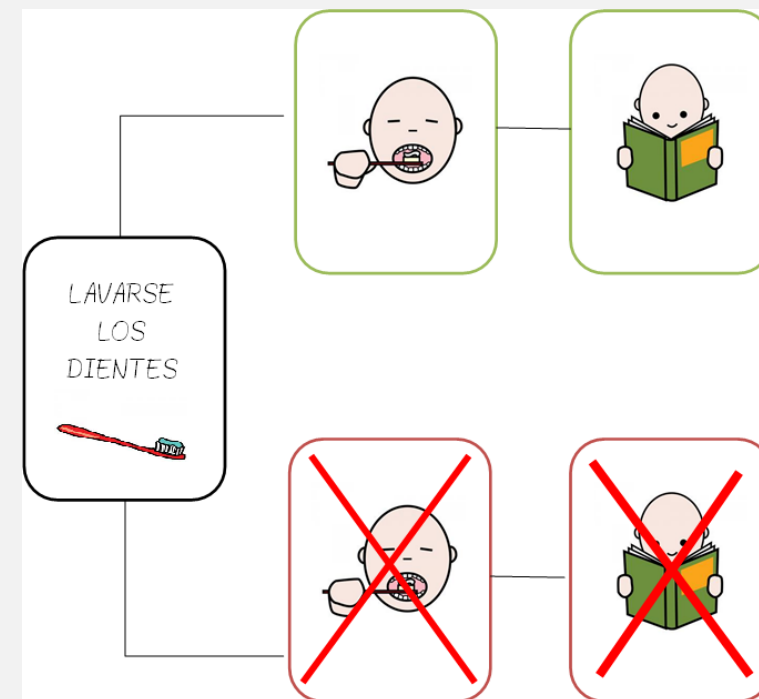
Things I CANNOT Have

 Bien sentado.
 En silencio.
 Con las manos quietas.
Buena letra.
Sin enfadarse cuando
nos equivocamos.

Les instruccions i
habilitats
esperables o
destitjables es
tornen visuals

AUTORREGULACIÓN DE LA CONDUCTA

Mapes de contingència

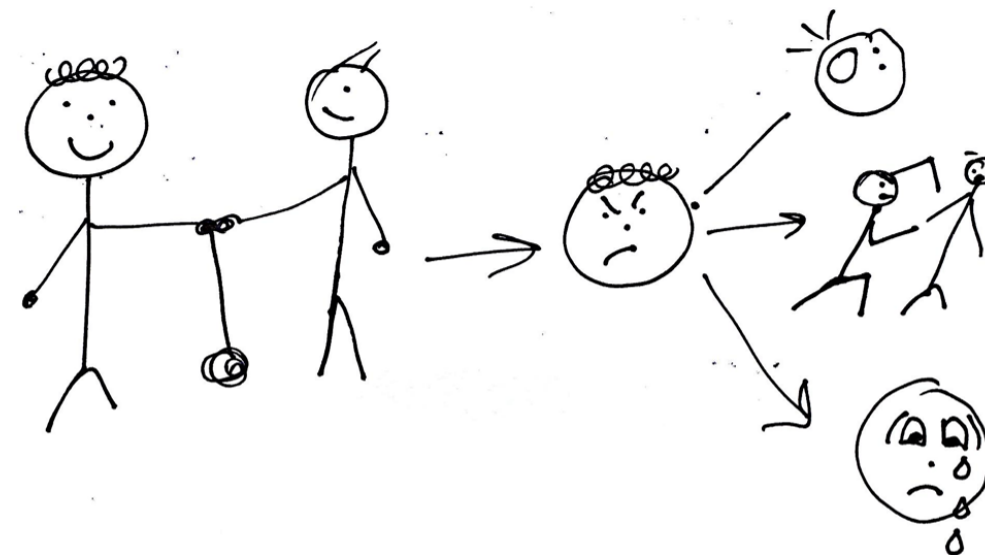
Esclarificar conductes i la conseqüència
Ofertir alternatives

4. INTENTAR SIEMPRE SALIRSE CON LA SUYA Y HACER LO QUE QUIERE.

COMIC-TEA

Històries socials en format còmic

Aurora Garrigós

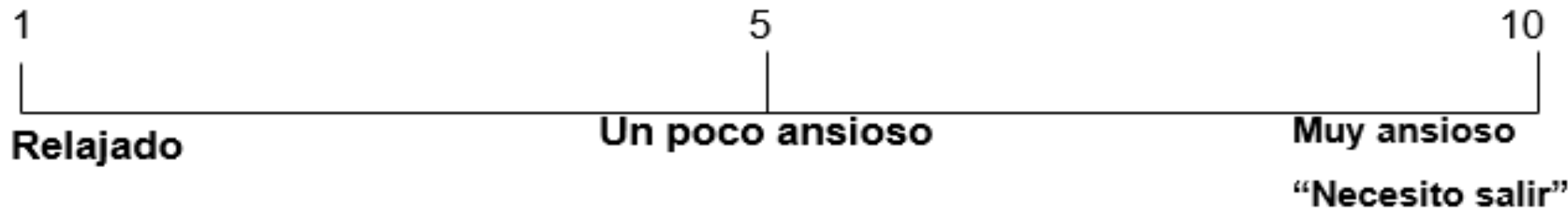
Històries socials ACTIVES

Si cojo el juguete a un niño sin su permiso, como he hecho con el yoyo, el niño se enfadará y entonces puede que:

- Me grite.
- Me pegue.
- O también puede que se ponga a llorar.

RECORDATORIO ESCRITO: CÓMO REDUCIR LA ANSIEDAD

Cuando me sienta ansioso, levantaré mi mano y le diré al profesor: “necesito salir”. No hay problema en eso. Puedo ir al aula de apoyo y buscar a alguien con quien hablar o puedo quedarme allí sentado y escribir lo que me preocupa.

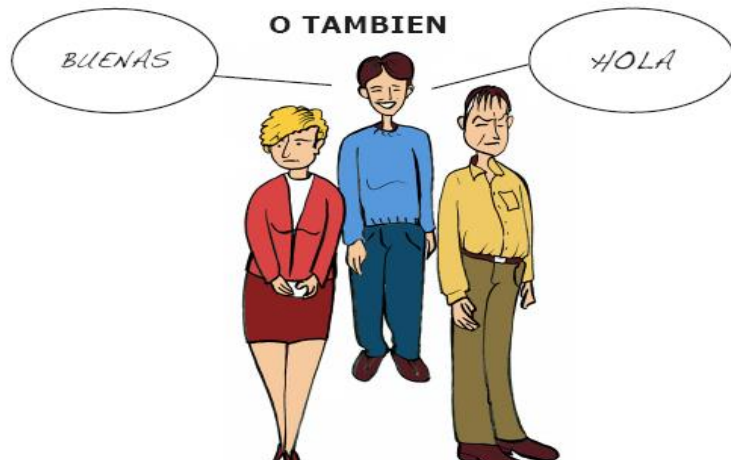
		SITUACIONES	RESPUUESTAS ADECUADAS
			FURIÓS Estic molt enfadat i tinc problemes per controlar-me
			NERVIÓS Comence a sentir-me nerviós, em sent cada vegada més enfadat descans ajuda
			BÉ Tinc la situació controlada, estic bé, no hi ha cap problema RESPOSTA OK

HABILITATS SOCIALS = CONDUCTES SOCIALS TAMBÉ HAN DE TORNAR-SE EXPLÍCITES

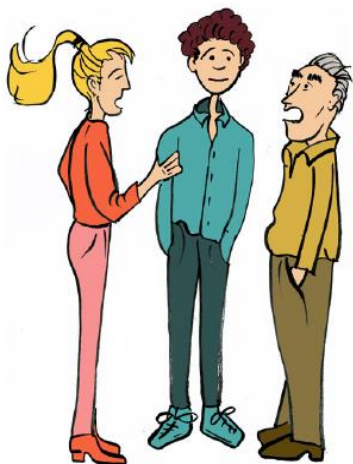
CUANDO ME LEVANTO POR LAS MAÑANAS SIEMPRE SALUDO DICENDO:

CUANDO ENTRO EN UNA TIENDA, COMERCIO O LUGAR DONDE HAY GENTE, SIEMPRE SALUDO: PUEDO DECIR:

CUANDO ESTÁN HABLANDO DOS PERSONAS, ESPERO A QUE HAGAN UN PARÉNTESIS (...) PARA HABLAR YO

Pautes socials que nosaltres adquirim en les interaccions, innata → s'han de fer CONCRETES I VISIBLES

Tener amig@s y conservarlas

6. Me siento un poco triste si mi amig@
Está triste, porque me importan sus
Sentimientos

1. Cuando una persona me importa
Y yo le importo a ella decimos
Que somos amigos

PICTORINA

2. Recuerdo su cara y su nombre
Para hablar y jugar otro día

5. Estoy content@ si mi amig@
Lo está, comparto su alegría

4. Le ayudo si lo necesita

3. Hablamos de nuestras cosas en común
(Color favorito, serie, comida, juegos...)

HABILITATS SOCIALS = CONDUCTES SOCIALS TAMBÉ HAN DE TORNAR-SE EXPLÍCITES

1º

HOLA

2º

QUIERO

HAMBURGUESA

COCA-COLA

PATATAS
FRITAS

3º

¿CUÁNTO ES?

4º

GRACIAS

5º

ADIÓS

Guions conversacionales

CÓMO INICIAR CONVERSACIONES

- ¿De qué hablar?
- ¿Cuándo empezar a hablar?
- ¿Cómo empezar a hablar?

El profesor dice que tenemos que ponernos por grupos para hacer un trabajo

- Hay unos compañeros con los que me gustaría trabajar.
- El profesor todavía está explicando cuántas personas tienen que estar en grupo. Espero a que el profesor termine de hablar.
- Cuando nos digan que busquemos grupo, me acerco a uno de los compañeros que me gustan.
- Le digo: ¿Quieres trabajar conmigo?

3. Pedir prestado el material que hemos olvidado

Alberto se ha olvidado de comprar el compás y los rotuladores que había mandado la profesora para la clase de plástica.

Durante la clase de plástica la profesora les pide que utilicen el compás y los rotuladores para hacer figuras circulares y pintarlas. Alberto se queda con los brazos cruzados porque no tiene el material necesario para realizar la actividad.

Hay ocasiones en las que se nos olvida o perdemos un material, en esas ocasiones es bueno avisar a un compañero o a un profesor para que no piensen que no queremos hacer nada y compartan su material con nosotros.

Alberto no sabe que se puede pedir prestado el material a los compañeros y a la profesora y tres días más se le olvida todo con lo que se encuentra completamente perdido en la clase y no puede entregar el trabajo cuando lo pide la profesora.

Orienta-tea

DICHOS POPULARES Y FRASES HECHAS	
A	
A QUE TE DOY UNA COLLEJA	A que te doy un manotazo en la nuca
A SUS ÓRDENES MI SARGENTO	Haré lo que me mandes
ABRE LOS OJOS DE PAR EN PAR	Fíjate bien en lo que ves
AHORA NO CAIGO	Ahora no me acuerdo
C	
CASI ME MUERO DEL SUSTO	Me he llevado un susto muy grande
¿CUÁNTO CANTA ESTO?	¿Cuánto vale eso?
E	
ÉCHAME UNA MANO	Ayúdame
EL QUE NO LLORA, NO MAMA	El que no pide lo que quiere, no consigue nada

¡QUE TE DEN MORCILLAS!
IRSE A FREIR ESPÁRRAGOS
AJO Y AGUA

NO PEGAR OJO
PASAR LA NOCHE VELA

TENER CARA DE PERRO.

5. ESTÁS LOCO

6. CORTA EL ROLLO.

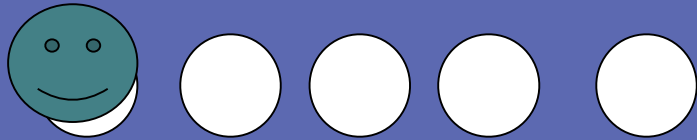

COND.NO
VERBALS

CLARIFICAR OBJECTIUS

Estic treballant per a:

chocolate

Indica el n^o de tasques i la progressió

Cada activitat que completa obté una peça

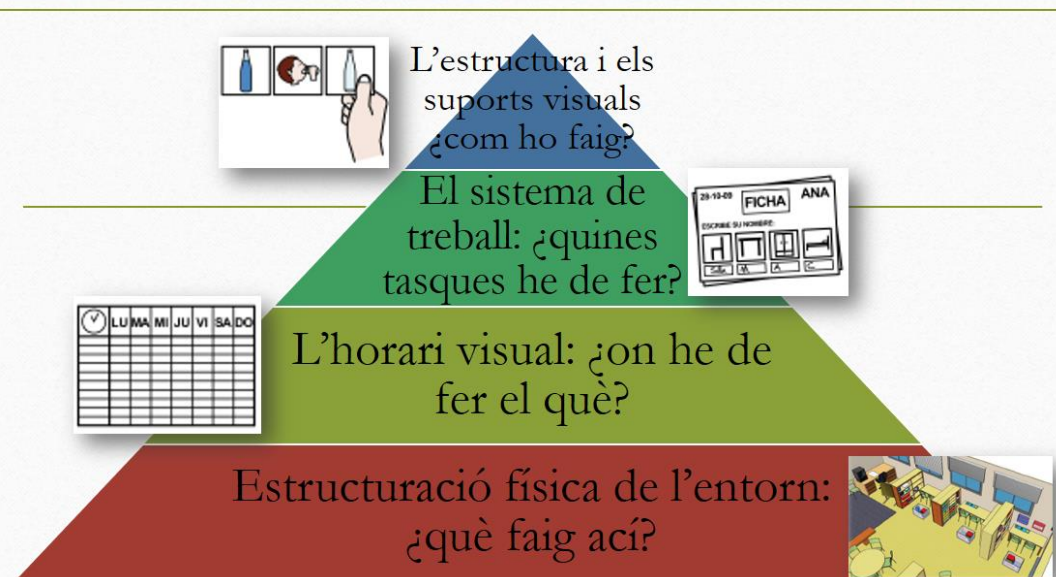
AVANÇANT CAP A CENTRES MÉS COMPRENSIBLES

L'ESTRUCTURACIÓ DE L'AULA I LES RUTINES EN
EDUCACIÓ INFANTIL

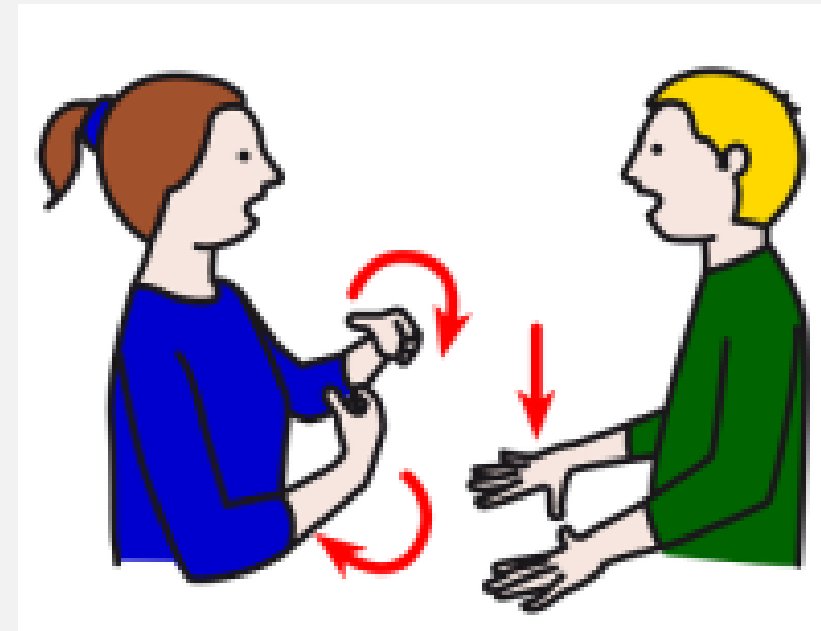
2. ORGANITZACIÓ METODOLÒGICA I ACTIVITATS EN EDUCACIÓ INFANTIL

- L'organització metodològica i les activitats en El són idònies per a l'alumnat TEA
- Pararem especial atenció en les estratègies comunicatives dins de l'aula i la creació de rutines que faciliten l'ensenyament estructurat
- Qualsevol nivell de l'estructura és generalitzable a l'entorn

NIVELLS DE L'ENSENYAMENT ESTRUCTURAT

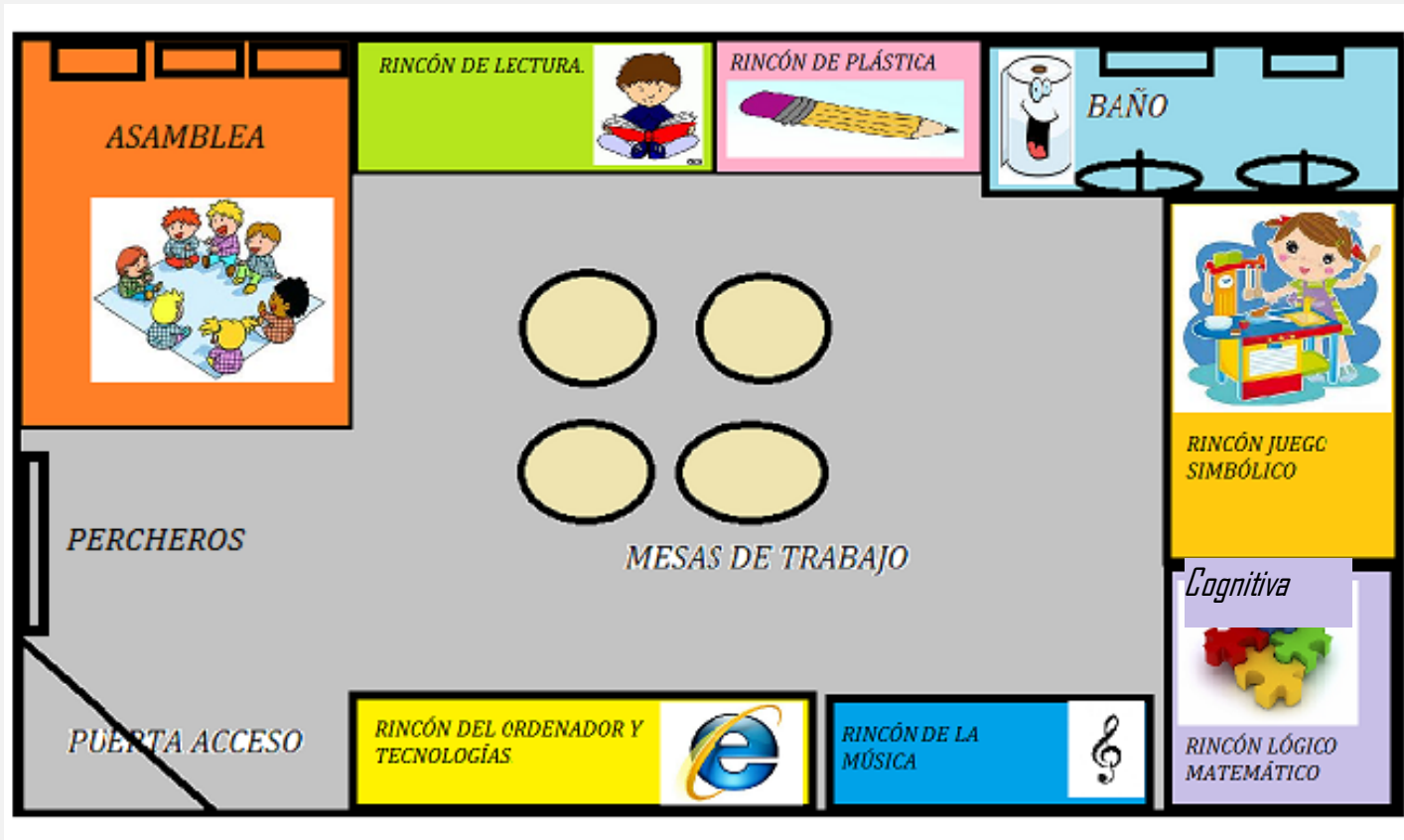
COMPRENSIÓ DE L'ENTORN

COMUNICAR-SE AMB L'ENTORN I
RELACIONAR-SE AMB ELS ALTRES

2.1. ORGANITZACIÓ DE L'ESPAI I LES ACTIVITATS DE L'AULA

- Distribució de l'aula en zones/racons associats a cadascuna de les activitats

Associem cadascun dels espais/racons de l'aula en una activitat → senyalitzar els espais de l'aula

Senyalitzar els espais: amb dibuixos, fotografies, pictogrames o fins i tot si cal, amb OBJECTES representatius.

ORGANITZACIÓ DE L'ESPAI I LES ACTIVITATS

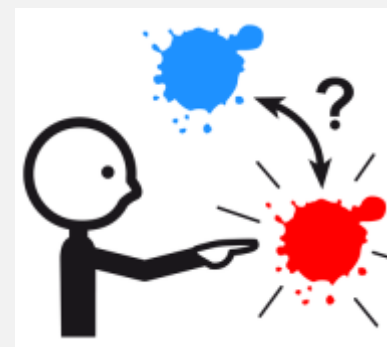
Etiquetar contingut d'armaris i calaixos
(assegurant-se la comprensió de tots els
estudiants)

A l'exemple veieu: pictogrames i també objectes
engaxats del que poden trobar dins del calaix

Compte amb els temps d'espera i les transicions
entre activitats

Tenir-ho en compte i oferir oportunitats
d'ocupar el temps: ESCOLLIR ENTRE 2 O 3
ACTIVITATS (pot realitzar sense suport)

2.2. LES INTERACCIONS ENTRE IGUALS

- Les dinàmiques en EDUCACIÓ INFANTIL treballen en diferents tipus d'agrupaments

INTERACCIONS EN XICOTET GRUP

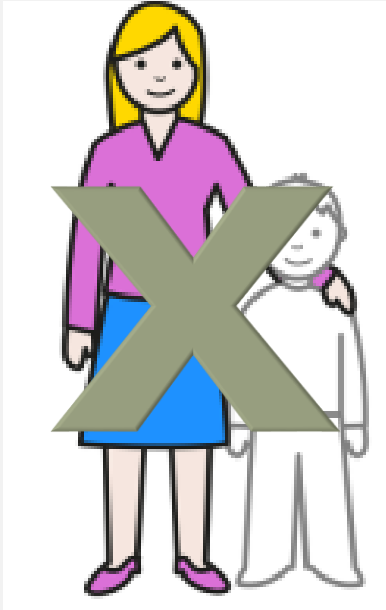
INTERACCIONS EN GRAN GRUP

INTERACCIONS INDIVIDUALS

- Tenir en compte el nivell d'estructuració que necessitarà i el tipus d'ajudes per a cadascuna de les interaccions

3. COL.LABORACIÓ DE TOTS

- És cosa de TOTS, no és cosa exclusivament de la tutora.
- Seria convenient que entre tots s'elaborara la “foto” de l'alumne i tots aquells que entren en l'aula consensuen les pautes i estratègies.

QUIÉN SOY:

QUÉ ES IMPORTANTE PARA MI:

QUÉ ADMIRA LA GENTE DE MI:

CÓMO ME COMUNICO:

QUÉ PIENSA MI MAESTRA QUE ES IMPORTANTE PARA MI:

CÓMO PUEDES AYUDARME:

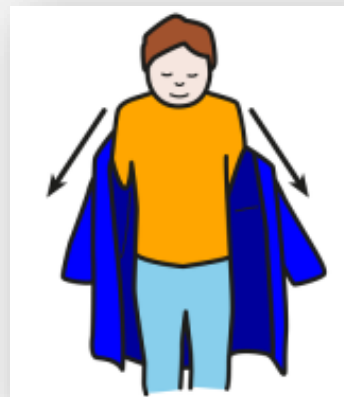
4. RUTINES I RACONS EN EI

I. ENTRADES I EIXIDES

SALUTACIONS

1. Practicar saludar
2. Acordar quina serà la senyal: gest, picto...
3. Introduir alguna rutina de salutació: “Hola, hola, hola...hola, hola, Hola, hola, hola...hola com estàs?”

HÀBITS DE VESTIT I DESVESTIT

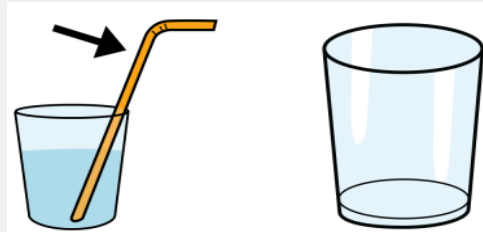
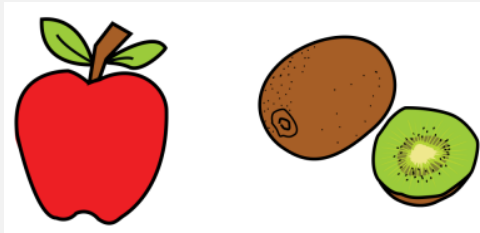
1. ¿Què treballem? Hàbits
2. Reconèixer la seua imatge en el penjador, la taula...
3. Emprar instruccions visuals
4. Gestos senzills per acompanyar el llenguatge oral
5. Llenguatge clar i senzill

4. RUTINES EN EI

2. L'ESMORZAR

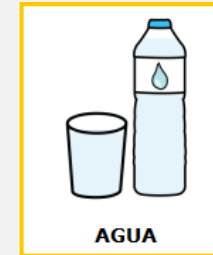
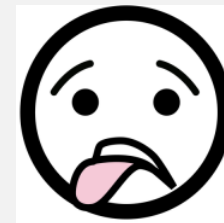
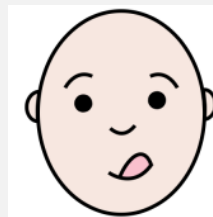
- Hàbits motrius: manipulació d'utensilis
- Conceptes: aliments, repartir, més, menys...
- Hàbits d'espera/torns

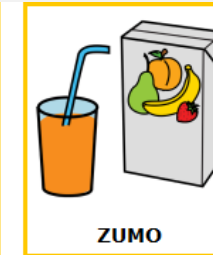
Oportunitats per a ELEGIR (gest d'agafar, assenyalar, signe,...)

Mmmmm...que bo! Més, més!
Ajjjjjjj! No m'agrada gens!

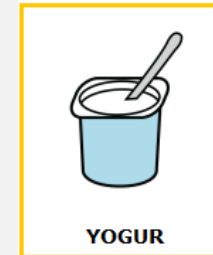
Modelar vocalitzacions,
llenguatge funcional i gestos
naturals (agrat i desgrat)

AGUA

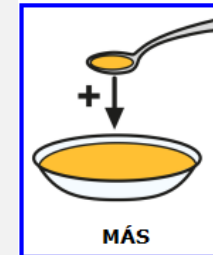
ZUMO

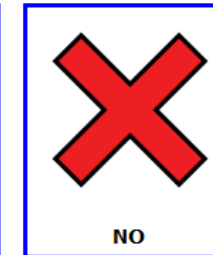
YOGUR

GALLETAS

MÁS

NO

Ensenyar a DEMANAR:
COMUNICACIÓ

REPARTIR

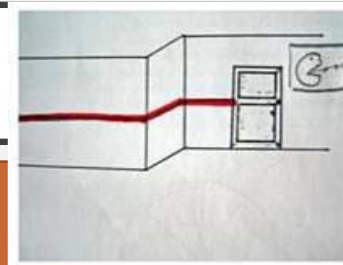
HÀBITS

AUTONOMIA

4. RUTINES EN EI

3. ANAR AL BANY

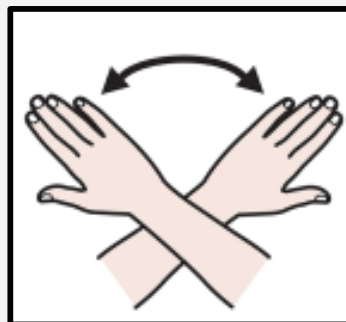

- Hàbits d'higiene i autonomia personal que es consoliden amb els models naturals.

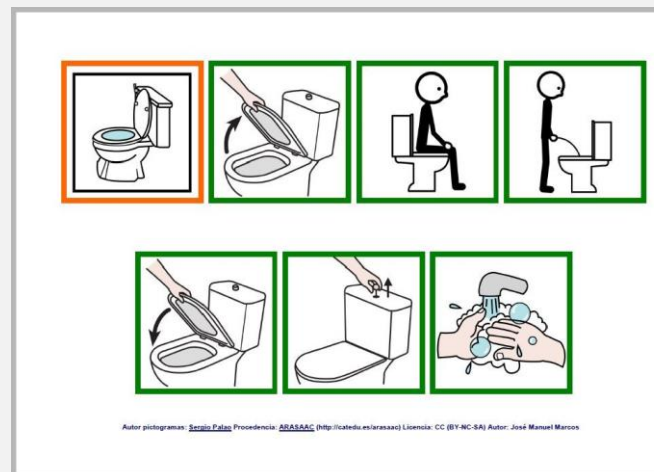
Símbols comunicatius

Associar la situació amb l'espai mitjançant objecte, dibuix o foto

Ensenyar estratègia per a ACABAT o FIN

Autor pictogramas: [Pictogramas](http://www.pictogramas.com) Proveedor: [ADASSAC](http://www.pictogramas.com) (<http://catedu.es/arasac>) Licencia: CC (BY-NC-SA) Autor: José Manuel Marcos

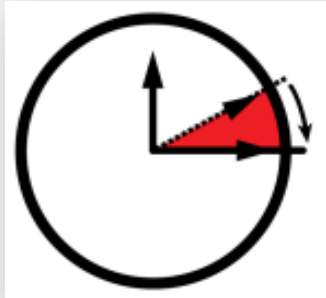
Seqüències visuals per als hàbits de vestit i aseo

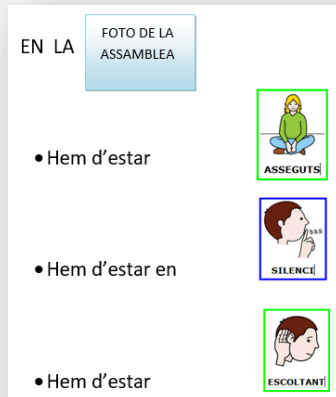
Altres recursos

5. TREBALL EN GRAN GRUP

- Es parla i s'escolta
- Es comparteixen experiències
- Es conten contes / es canten cançons
- S'organitza el dia
- Compte!!! Gran càrrega d'expressió verbal!!!

Augmentar progressivament els temps d'atenció

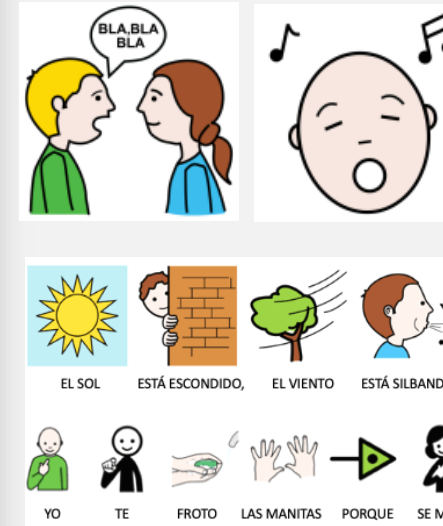
Recordatori normes

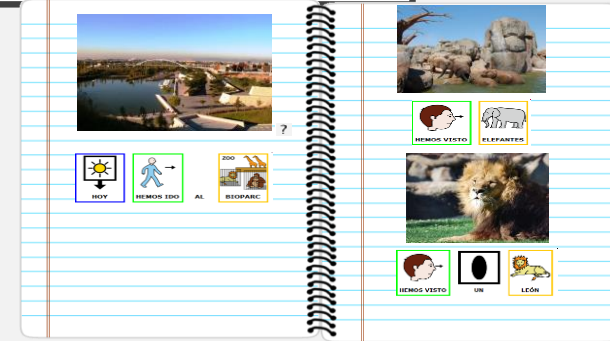
Assegurar la participació

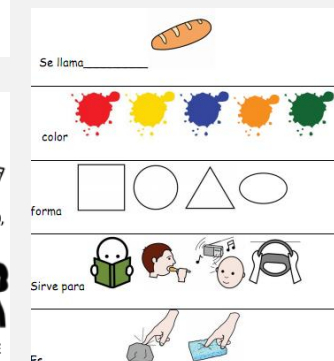
Fer l'agenda

Alternar activitats: parlar, mímica, jocs, dibuixos, materials (que poden passar-se'ls i mostrar-los)

Utilitzar suports visuals perquè participe contant allò que ha fet en casa

NO OBLIDAR L'ANSIETAT EN EL TEA. R, LÓPEZ (AUTISMO SEVILLA)

- ENTORN FRIENDLY (TEACCH)

- ADAPTAR L'ENTORN I ENSENYAR HABILITATS A LA PERSONA

- OFERIR ELECCIONS

- APROFITAR ELS SEUS INTERESSOS AL MÀXIM!

Estratègies PROACTIVES

Estructurar = perquè la rutina descansa el nostre cervell (tranquil·litat)

AUTODETERMINACIÓ!

+ CONTROL DE LA VIDA D'UN MATEIX

TREBALL

DESCANS

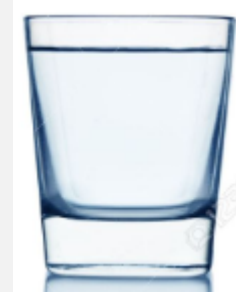
TREBALL

TREBALL

DESCANS

TREBALL

ANSIETAT
SOSTINGUDA

MATERIALS

Ejemplos de uso - Recursos - Planeta Visual

Desarrollo Social Comunicación y Lenguaje Anticipación y Flexibilidad Simbolización

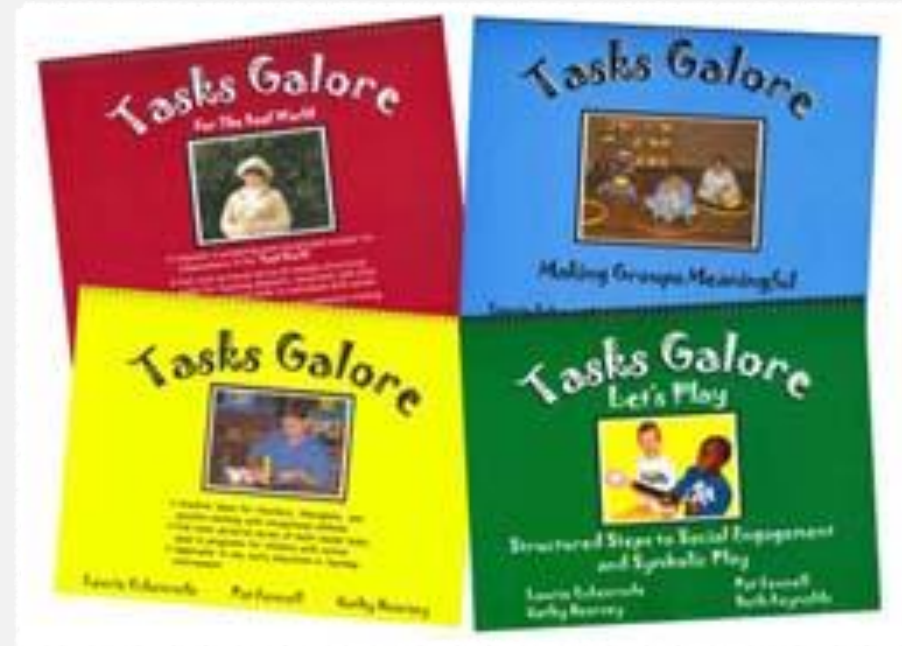
PLANETA VISUAL

Guía de recursos para la intervención psicoeducativa basada en las dimensiones del I.D.E.A.

"Planeta Visual" pretende ser un recurso de apoyo en la planificación de la intervención educativa en autismo.

¿Qué es Planeta Visual?

"Planeta Visual" pretende ser un recurso de apoyo en la planificación de la intervención educativa en autismo. Su punto de partida son las dimensiones establecidas en el Instrumento de Espectro Autista (Eisen, 1997).

El sonido de la hierba al crecer

El blog de Anabel Cornago

El sonido de la hierba al crecer
estimulación en autismo paso a paso

www.elsonidodelahierbaelcrecer.blogspot.com

BIBLIO

